

NAJWIĘKSZY TYGODNIK POLSKI W AMER. POŁUDN. - ZAŁOŻONY W 1920 ROKU
 "LUDU" ("O POVO") O MAIOR JORNAL POLONES DA AMER. LAT. - FUNDADO EM 1920

ROK 37 | Curitiba, — 6 CZERWCA — (Junho) — | N.º 23 | 1962

ODEZWA KARD. RIOSKIEGO DO NARODU

Dom Jaime de Barros Câmara pragnie zjednoczyć rodziny chrześcijańskie w obliczu wyborów. Środkiem do tego ma być "Alians Wyborczy" w obronie rodziny. Wybory nakładają na wszystkich wielką odpowiedzialność. Od wyborców zależy los rodzin i Ojczyzny. "Alians Wyborczy" rozszerza się po całym kraju.

Ks. Kardynał rioski, Dom Jaime, wydał odezwę do całego narodu w sprawie nowego ruchu chrześcijańskiego w Brazylii, pod nazwą "Alians Wyborczy" w obronie rodziny".

Ks. Kardynał zaznacza na wstępie, że ruch ten rośnie w kraju z każdym dniem i we wszystkich stanach, mając na celu obronę rodziny, na którą materializm i komunizm stara się zarzucić swe sieci. A wiadoma jest rzecz, że rodzina stanowi o całości i bezpieczeństwie całego narodu i Ojczyzny.

Świat obecny przeżywa gwałtowne ruchy społeczne, których działalność i wymagania stają się wielką groźbą dla woli narodów, także dla Brazylii.

Większość narodów kolonialnych uzyskała niepełność w tak krótkim terminie, że wprowadza w ostupienie najcięższych polityków i mezo stanu. Niespodziewany wzrost znaczenia niższych warstw społecznych i ich wymagania pełnej agresywności i groźb stają się najważniejszym problemem wielu rządów. Zagadnienia te, na których rozwiązanie trzeba było dłużej czekać całe wieki, dawniej nastąpiły w jednej chwili. Materializm zdaje się brnąć przęwagą nad innymi walorami ludzkości —

związszcza moralnymi i chrześcijańskimi.

"Alians Wyborczy" — zaznacza Kardynał Dom Jaime — nie jest ruchem politycznym. Jego celem jest rozbudzić sumienie, by głosować w obronie takich zasad jak: prawdziwa demokracja reprezentatywna, opierająca się na sprawiedliwych pracach wyborczych, na partiach politycznych; formowanie rodziny na podstawie nierozwrotności małżeństwa; wolność nauczania na wszystkich stopniach wiedzy; rozwiązywanie problemów politycznych i społecznych celem zaprowadzenia pokoju i sprawiedliwości społecznej; obrona demokracji przed dyktaturą czy komunizmem; poznanie dokładniej idee, skłonności i poczynania poszczególnych kandydatów należących do różnych partii i stosownie do tego dawać na nich głos.

Stad też w obliczu najbliższych wyborów wszystkie rodziny chrześcijańskie powinny zmobilizować się, by wspólnie bronić swych praw, które stanowią o całości i bezpieczeństwie i dobrobycie całego narodu.

Rodziny dzisiejsze dotknięte trudnymi warunkami ekonomicznymi i społecznymi, łatwo mogą popaść w siły systemów skrajnych, które zarządzą systematycznie prasę, radio, film, telewizję, teatr, sport itp.

"Alians Wyborczy" pragnie orientować i wskazywać drogę pewną wszystkim rodzinom, by uniknąć niebezpieczeństwa komunizmu, który niszczy katastrofę o nieprzewidywalnych następstwach dla narodu i państwa.

Kardynał rioski — Dom Jaime de Barros Câmara

UBIEGŁY TYDZIEŃ W POLITYCE ŚWIATOWEJ

NAJWAŻNIEJSZYM WYDARZENIEM: EICHMANN — LUDOBOJCA IZRAELA — POWIESZONY

Do dwuręcznym procesie, wywołanym przez państwo Izraela przeciw zbrodniarzowi wojennemu Adolfowi Eichmannowi, ten ostatni otrzymał zasłużoną karę, skazany na śmierć przez powieszenie. Wyrok wykonany został w nocy z 2 na 3 czerwca bieżącego roku. Cztery dni wcześniej, Ben-Zwi, nie skorzystał z prawa łaski, o którą prosił Eichmanna. Przed śmiercią, pastor kanadyjski, Hull, narozdro starzał się zwrócić myśl Eichmanna do Boga. Pod tym względem skazanek okazał się nieprzystępnym. Eichmann przed egzekucją zapewniał obecnych, że umiera ze spokojem w sercu, uważając się za niewinnego. Po egzekucji — ciało skazańca poszło do krematorium, a jego proch wtrącone do morza. Ogólna opinia świata jest zgodna co do wyroku, przyznając, że Eichmann otrzymał zasłużoną karę, jako kat 6 milionów Izraelitów.

nie, że indywidualna uprawa jarmyn cieszyła się w Rosji wielką popularnością, gdyż dawała wysokie zarobki poszczególnym rolnikom. Odzwiało się natomiast brak mięsa, którego cena była dość niska. Fakt ten wywołał "niezdrową" rywalizację wśród rolników kolchoźniaków. Prasa zagraniczna, komentując wyższe cen, stwierdza, że polityka rolna Sowietów otrzymała nowy ciężki cios, a mowa Chrystusowa, że Sowiety w roku 1961 miały przeciętną USA na polu gospodarczym, była marzeniem "ślepej głowy".

Sytuacja polityczna w Laosie zaogniła się na nowo. Mały ten kraj, liczący 2 miliony mieszkańców, stał się przedmiotem wielkiego zainteresowania ze strony USA, Rosji i Chin komunistycznych ze względu na swe ważne położenie strategiczne dla południowo-wschodniej Azji. — Laos powstał jako kraj niezależny w 1954 roku, po zwycięstwie na kilka części dawniejszych Indochin francuskich. Od tego czasu storkowały się tam trzy frakcje polityczne: północna, pod kierownictwem Pathet Lao — opanowana przez wpływy sowiecko-obniejskie, południowa — gdzie panuje księżę Boun Oum sprzyjający Amerykanom, oraz centralna — pod wodzą księcia Suvana Phuma — o polityce neutralnej, starającej się być pośrednikiem między północną i południową. Tak Rosja jak USA nie chcą, by Laos stał się drugą Koreą, co było by wielkim sukcesem Chin Komunistycznych. Tego nie życzą sobie zwłaszcza Sowiety, ze względu na ich walkę ideologiczną z

Chinami, chcącymi wziąć w swe ręce przewodnictwo nad światem komunistycznym.

Nowy pucz wojskowy o charakterze lewicowym stumionym został w Wenezueli przez rząd nieustraszonego przeciwnika komunizmu — prezydenta Romulo Betancourt. — Niektóre oddziały strzelców morskich i jednostek morskich, w sile 900 ludzi, pod wodzą kapitanów Marynarki Manuel Ponte Rodrigues i Pedro Medina Silva, zgrupowane w porcie Puerto Cabello, opanowały część tego portu. Jednakowoż — natychmiastowa reakcja ze strony wierznych rządowych oddziałów Marynarki, Lotnictwa i Wojsk Lądowych, nie dopuściły do rozszerzenia się ruchu nad resztą kraju. Rewolucjonści znajdują się w tak beznadziejnej sytuacji, odceniane ze wszech stron przez oddziały rządowe, że praktycznie biorąc, rząd jest panem sytuacji.

Dramatyczna sytuacja — rozpadająca się Chin Komunistycznych, wywołana gospodarką według systemu komunistycznego oraz już to posuwaną, już to powiadomianą i gładem, wywołała wielki ruch uciekinierów z Chin tak do Hong-Kongu jak i do malej kolonii portugalskiej w Makao. Według opinii kół zagranicznych — Chiny Komunistyczne w ciągu dwóch lub trzech lat będą mogły wyjść z ciężkiej sytuacji gospodarczej, tym bardziej, że Rosja nie rusza palcem, by pomóc Chinom, sama znajdując się w niewesołej sytuacji, zważywszy, że 40 milionów rolników sowieckich produkuje mniej, niż 5 milionów rolników amerykańskich.

Będąc jeszcze pod wrażeniem niezapomnianych uroczystości Sakry Biskupiej, zaszłam z sercem dla Redakcji "LUDU" oraz wszystkim Czytelnikom najgorętsze Bogostawienie Boże
 † Piotr Filipak,
 Biskup Ordynariusz Diecezji Jacarézinho

WIADOMOŚCI Z BRAZYLII

★ Ks. biskup Piotr Filipak, nowy ordynariusz Jacarézinho, był uroczystie przyjmowany w Parafiach União da Vitória i Irati w ubiegłym tygodniu, gdzie proboszczowie tychże parafii przegłosowali uroczyste zgłoszenie. W dniu 17 b. m. w niedzielę, Ks. biskup P. Filipak zawiązał do swej rodzinnej Catanduwy i odprawił w kościele parafialnym mszę świętą o godzinie 10 rano.

★ Wystawa sowiecka w Rio de Janeiro niczym nie imponuje zwiedzającym ją, — prócz działu astronautyki. Wyrostki przemysłowe państwa sowieckiego o wiele wyżej ułożone są. Taką jest opinia znanego dziennikarza — Gustava Corcáo.

★ Z okazji III Wystawy Mechaniki Narodowej w São Paulo, Ministerstwo Spraw Zagranicznych wystąpiło zaproszenie do ministrów Ekonomii państw Wspólnego Rynku na zwiedzenie wystawy i znaczniejszych miast Brazylii.

★ Janio Quadros został wybrany do swej kandydatury na gubernatora państwa brazylijskiego na rzecz Paulo de Tarso, jednak jego liczní adrept z interioru stanu sprzeciwił się temu.

★ Wydanie 10 tys. egzemplarzy "Dziennika Świata" — przez firmę brazylijską — BRASA, opisującego dzieje ludzkości od epoki kamiennej do ery atomowej zostało już rozprowadzone.

★ Małżonka prez. Goularta, Maria Teresa, założyła w nowej stolicy klinię dentystyczną, z której korzysta ona sama, jak również robotnicy i biedni.

★ Wystawa fotograficzna — nowej stolicy Brasilia zyskała taką sławę, że Ministerstwo Spraw Zagran. zamierza wypożyczyć owe fotografie, by zrobić z nich wystawę przy brazylijskich ambasadach w Europie.

★ Kardynał paulistański, — Dom Carmelo, udzielił ślubu córce Juscelina Kubitschka, Marietela, przy końcu bieżącego miesiąca.

★ Magalhães Pinto, gubernator Minas Gerais, oświadczając najbliższą konferencję gubernatorów kilkadziesiąt stanów w Araxá, zaznaczył, że nowy gabinet, wybrany na miejsce obecnego, nie może kontynuować dotychczasowej polityki pełnej niezgodności, bez jakiegokolwiek inicjatywy.

Królewskie wprost przyjęcie zgłowane Polskiej Grupie Folkloru, przez naszych Rodaków z Irati i Maletu sąsiednie na najwyższe pochwały i uznania.

Dokładniejsze dane zamieścimy w najbliższym numerze "LUDU". Dziś wyrażamy nasze najgorętsze podziękowania.
 ZARZĄD GRUPY.

★ Trzej dowódcy garnizonu stanu Amazonas — wysłali memoriał do ministra Wojny, stwierdzając wielką agitację komunistyczną przeprowadzaną w tym stanie przez agitatorów i wykorzystywanych przez nieuczciwych polityków w obliczu najbliższych wyborów.

★ Na ulicach Rio de Janeiro pojawiły się liczne napisy, nawołujące ludność rioską do domagania się plebiscytu na temat przywrócenia systemu rządu prezydenckiego.

★ W razie ustąpienia premiera Tancredo Neves, z okazji jego kandydatury na deputowanego, największy szans na objęcie tego stanowiska mają: Antônio Balbino, Virgílio Távora, Amaral Peixoto, i Negreão de Lima.

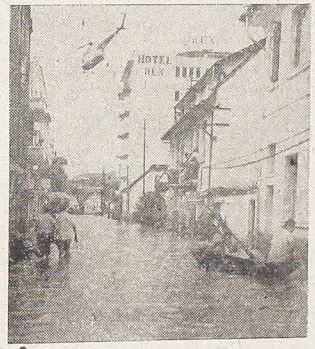
★ Mówi się o poprawce Konstytucji Państwa odnoszącej się do zmiany obecnego prawa wyborczego.

MIGAWKI ZE ŚWIATA

- Nowa maszyna do pisania w języku chińskim, w nazwie Mao - Tse - Tung i Ciang-Kal-Szeka wynalazł — Chińczyk — Hoang Huu Mai, zamieszkały w Wietnamie. Nowa ta maszyna używa 8 tys. znaków.
- Generał de Gaulle ma kłopoty z francuskimi uchodźcami, którzy chcą opuścić Alger. Dotąd wrocilo do Francji ponad 14 tys. osób.
- Listę dawnych współpracowników Himmlera, dowódcy oddziałów "SS", znalazły władze Niemiec Wschodnich. Znajduję się w niej wielu nazistów, którzy zajmują wybitne stanowiska w Niemczech Zachodnich.
- Znany pisarz sowiecki — Iwa Ehrenburg, zbiera materiał z czasów "czystek" Stalina, kiedy życie ludzkie było zwykłą "grą na loterii".
- "Don Quixote", sławne dzieło hiszpańskiego pisarza Cervantesa, ukazał się wkrótce w języku chińskim, w tłumaczeniu Chińczyka — Tsi Shich Ping, znanego antykomunisty.
- Najwięcej wypadków samochodowych we Francji, zachodzi nie w miastach, lecz na szosach i co ciekawsz, — na prostych odcinkach dróg asfaltowych.
- Nowe paliwo dla samochodów odrzutowych "carboid" pokazano na francuskiej wystawie w Nowym Jorku. Dzięki temu paliwu, odrzutowiec przelecia przestrzeń między Nowym Jorkiem a Paryżem w ciągu dwóch godzin.
- Stacje telewizyjne wprowadzono ostatnio w czterech państwach: Irlandii, Albanii, Syrii i Kuwait.
- Złany lekarz amerykański, — specjalista w kwestiach zachowania się ciała ludzkiego w lotach kosmicznych, dr. Robert Becker, — twierdzi, że siły magnetyczne kosmosu zagrażają umysłowej równowadze człowieka.
- Wydawnictwa francuskie obiegają pisarza Julien Huxley, by uzyskać prawo do drukowania jego książki "Historia ludzkości", zamówionej przez UNESCO.
- Słynna auto-biografia pisarza Axel Munthe "Księga San Michele" ukazał się wkrótce nakręconą na filmie przez wytwórnię włoską.
- Amerykanie wolał aparat telewizyjny o telefonu. — Statystyka wykazuje bowiem, że 46 milionów rodzin posiada telewizję, a 42 mln. — telefon.
- Znakiem kompozytorów — sowiecki, Igor Strawinsky, po 51 latach użrzy Rosji, Igor wybiera się do Moskwy 4 września b. r., licząc 80 lat życia.
- Metodę rewolucyjną w re-finacji nafty miał wynaleźć inżynier amerykański, — Robert K. Franklin, potemk słynnego uczonego, Benjamina Franklina.
- Francuska Legia Cudzoziemiska nie przestanie istnieć. Rząd Francji uzyskuje do służby w Somali franc. w Saharze i na Madagaskarze.
- Armia peruwaska nie uzna nowego rządu lewicowego, gdyby taki przeszedł w wyborach wyznaczonych na 10 bieżącego miesiąca.
- Prezydent Egiptu, Nasser, zabiega o pożyczkę u Stanów Zjednoczonych, w sumie 200 milionów dolarów. Jeśli ją dostanie, Nasser będzie musiał zgładzić swą politykę wobec Jordanii i Arabii Saudyckiej.
- Kilkaset tysięcy uciekinierów chińskich zdolało uciec z Chin Komunistycznych i schroniło się do Hong-Kongu, gdzie władze angielskie nie wiedzą co z nimi zrobić. Powodem tego jest fakt, że Komunistyczny okazuje się prawdziwym piekłem, w które się nie wleży.
- Nowe stacje radarowe o promieniu 9 600 km. zastępuje Marynarka USA, — zdolne wykryć moment wystąpienia sowieckich pocisków inter-kontynentalnych.
- Birmania co raz wyraźniej przechodzi się na stronę komunizmu od chwili, gdy objął rząd marsz. Ne Win. Powodem tego jest fakt, że Birmania zwalnia profesorów zwolenników Zachodu, zastępując ich sympatykami Mao - Tse-Tunga.

Z cyklu —

Poznaj Brazylię:
 Stan Alagoas dotknęła niedawno — wielka powódź. Na ulicach stolicy stanęło — Maceto, zalanych wodą, użyto czołozn do przewożenia mieszkańców. W niektórych wypadkach użyto helikopterów...

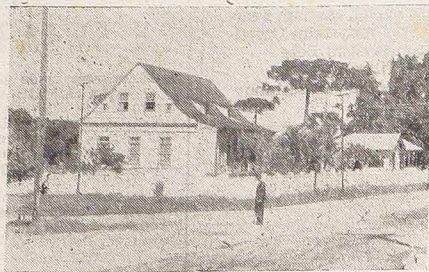
★ Rząd stanu Goiás wysłał do Izraela swego najlepszego inżyniera-agronoma, — Wagner Costa Neto, celem zapoznania się z nowoczesną techniką Izraela na polu rolniczym, zwłaszcza sztuki nawadniania obszarów bezwodnych.

★ Ze wszystkich stanów Nordeste, tylko stan Ceará miał w tym roku rekordową ilość opadów deszczowych — "Mater et Magistra".

★ Lider mniejszości w parlamencie, Pedro Aleixo, przemawiając w imieniu partii UND i PL, oskarżył obecną rząd, że z powodu swej nieudolności, wykazanej w obliczu nagłych problemów państwa, chce zważyć całą winę na parlament. Dowodem tego jest domaganie się przez członków rządu większych uprawnień dla nowego Kongresu.

★ O nowej stolicy Brasilia — był premier japoński wyraził się następująco: "Jest to miasto, o którym marzymy w Japonii, gdyby przyszło budować nowe Tokio".

★ Powrócił z Rzymu deputowany federalny, ks. Godinho, dokąd się był udał, celem zapoznania się z literalnym tekstem Encykliki "Mater et Magistra".

Kolegium Świętej Kandydy

Cicho i po franciszkańsku obchodzony był złoty Jubileusz polskiego Zgromadzenia Sióstr Rodziny Maryi w Brazylji, które tyle zasług pozostawiło na ziemi Krzyża Południa.

Dziś cząstka wybrana z tej franciszkańskiej Rodziny — Kolegium Świętej Kandydy, jawi się w aureoli złotych godów pracy i poświęcenia tych cichych apostołek na niwie wychowania młodzieży.

50 lat. Ileż to młodzieży naszej parafii przeszło przez tę szkołę wyrobienia nie tylko umysłowego ale i duchowego.

50 lat pracy Sióstr, nieznanym bohaterce codziennego trwania na placówce powołania.

50 lat! Ileż z nich już otrzymało koronę nagrody za trudy poniesione dla chwały

bożej i zbawienia powierzonych sobie mioclianych dusz.

Toż że chwalebna data 1 lipca b. r. nie może minąć bez echa wdzięczności wielokoduszności tych wszystkich, którzy mieli szczęście, iż dziecinęto spiedzili pod macierzyńską opieką i wychowaniem Sióstr Rodziny Maryi, ale i tych wszystkich, którzy w jakikolwiek sposób związani są uczuciami miłości i podziwu i wzruszenia urokiem świętości i polskości Sióstr Rodziny Maryi, niech złożą w drogim dniu 50-lecia Kolegium Świętej Kandydy dowody prawdziwego uznania — Uroczystośćom Jubileuszowym przewodniczą będzie J. E. Ksiądz Biskup Ignacy Krause C. M.

S + P. Anastazja Adamczuk

Dnia 25-go maja 1962 r. po krótkiej chorobie zmarła Anastazja Adamczuk w wieku 85 lat. Zmarła została w 7 córki i 3-ech synów. Wraz z mężem Stanisławem przyjechali z Polski z Czortkowa i osiedlili się w Paranie na kolonii Nova Galicia w 1910 r., gdzie pracowali na roli przez 4 lata. Potem przenieśli się do Rio Grande do Sul w 1914 r. i osiedlili się na kolonii Rio Tigre i na nowo zaczęli gospodarstwo. Wychowali 11 dzieci, obecnie już wszystkie dorosłe i posiadające własne gospodarstwa. St. Adamczuk już pomarli 13 lat temu. Zmarła została w żałobie i smutku: 11 dzieci, 61 wnuków, 53 prawnuki i 9 praprawnuków. Zwłoki tej zostały odprawione na cmentarz parafialny w Barão de Cotegipe, przy licznym udziale krewnych, sąsiadów i znajomych.

Niech spoczywa w pokoju!

Wszystkim, którzy wzięli udział w pustej nocy i w pogrzebie, składa serdecznie: Bog zapiać.

Zięć Stanisław Makowski.

Zawiadomienie

Towarzystwo Im. Marsz. J. Piłsudskiego w Kurytybie zawiadamia wszystkich rodaków, że dnia 10. 6. 1962, o godz. 3-tej po południu odbędzie się przedstawienie dla DZIECI p. t. "Kryśka w Kurytybie".

Wstęp dla dzieci bezpłatny.

Prosi o liczne przybycie.

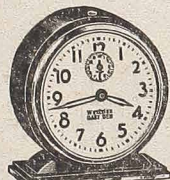
Zarząd

Casa 3 "B" Casa Pavão

RUA RIACHUELO, 308 RUA MAL FLORIANO, 511
HIPOLITA DOPIERALSKEGO

Ma na składzie tak w jednym domu jak i drugim wielki wybór ubrań gotowych, kapeluszy, bucików, koszul. — Artykuły woryłki dla mężczyzn, kobieci i dzieci.

PO CENACH FABRYCZNYCH — ATACADO E VAREJO.

ZEGARKI
OKULARY
BIZUTERIE

CARL R. RAEDER
Rua Riachuelo, 147
CURITIBA

LUD Proprietário: DR. ANTONIO FRAKOWSKI
Diretor: PE. DOMINGOS WISNIEWSKI, CM.

Redator: PE. JOSE ZAJAC, CM.
Administracja: ALAMEDA CABRAL, 846
przyjmuje codziennie (prócz niedziel i świąt) od 8 do 12 i od 14 do 18 godz. — Tel.: 4-1057

Toda correspondência, cartas de valor e cheques dirigidos a: Wszelka korespondencja, listy pieniężne i czeki adresować:

REDAÇÃO DO "LUD"
Caixa Postal 155
CURITIBA - PARANA

PRENUMERATA ROCZNA NA ROK 1962:
W Brazylji i w innych krajach amerykańskich ... Cr\$ 500,00
Dla innych krajów ... Cr\$ 800,00
Pren. roczna wysłana pocztą lotniczą w Brazylji Cr\$ 1.000,00
Cena egzemplarza w Kurytybie i p. Florenciego, przez kościół św. Stanisława i św. Wincentego Cr\$ 10,00
Cena egzemplarza w São Paulo i Porto Alegre ... Cr\$ 20,00

"LUD" WYSYLANY POCZTĄ LOTNICZĄ MOŻNA NABYC:
* SÃO PAULO: w kiosku gazetyowym naprzeciw Głównej Poczty (Avenida São João).
* W kiosku gazetyowym na stacji kolejowej LUZ (Livraria da Estação da Luz, Saguaão Principal), przy wejściu do Parku.
* PORTO ALEGRE: w kiosku na placu Abrigo Parobé, Loja n. 3

ADMINISTRACIA LUDU

NAGRODY
Nagroda wylosowana między zdobywcami i nowymi prenumeratorem "LUDU" przypadła panu SEWEROWI GAJOWSKIEMU z Rio Azul. Administracja "LUDU" przesyła mu pamiątkę historyczną z pierwszych wieków chrześcijaństwa — w dwóch tomach — wartości ponad tysiąc kruczyków.

Z końcem czerwca będzie wylosowana TRYLOGIA Henryka Sienkiewicza — w 6 tomach — w pięciennym luksusowej oprawie.

REZULTAT KAMPAII O ZDOBYCIE NOWYCH PRENUMERATORÓW "LUDU" W CIĄGU MIESIĄCA MAJA B. R. PRZEDSTAWIA SIĘ NASTĘPUJĄCO:

- Ks. Feliks Rekieli, SDB. — Ks. Szczeban Reszka, Antoni Zaleski, Andrzej Mielczarski i Józef Malesza.
- Bronisław Cieslak — Walenty Reznar i Jan Byczkowski.
- Ks. Paweł Paszyna — Wincenty Szyka i Ludisław Wróbel.
- Z. Krosnowski — Maria Furstenberg.
- Ks. Kazimierz Rożnowski — Alojzy Mierzwia.
- Dr. Kazimierz Sienkiewicz — Jan Kazan.
- Józef Górski — Leonard Przystyżny.
- Prof. Kazimierz Mazur — Ruth Bachorska.
- Jan Baranski — Stanisław Jozefowicz.
- Ks. Antoni Łatka — Antonieta Welton.
- Adam Czulusiak — Władysław Turak.
- Sewer Gajowski — Eliaz Pawłowski.
- Inż. Edmund Gardoliński — Franciszka Liszewska.
- Ks. Tadeusz Wróbel — Leopold Janowski.
- Franciszek Malinowski — Eugeniusz Relling.
- Jan Wojcik Sobr. — Michał Wójcik.
- Różne: — Jerzy Świerczyński, Piotr Jurków, Piotr Filakowski, Edward Papiorkowski i Aleksander Geisler.

Administracja "LUDU" pragnie powiadomić wszystkich Szanownych Prenumeratorów z Benjamin Constant, że wpłacone prenumeraty "LUDU" za rok bieżący za pośrednictwem p. A. Narlocha, otrzymaliśmy jeszcze przed wylosowaniem radia i wnoszący wzięli udział w losowaniu, chociaż "szczęście im się nie uśmiechnęło".

Para Deputado Estadual

DISLAU HOWSKI
ABALHO
HONESTIDADE
A SERVIÇO
do
PARANA

ESCRITÓRIO: - Rua Voluntários da Pátria n.º 255 SOBRELOJA

Towarzystwo UNIÃO-JUVENTUS Nadzwyczajne walne zebranie

Niniejszym podaje się do wiadomości wszystkim członkom Towarzystwa União-Juventus, że Nadzwyczajne Walne Zebranie odbędzie się dnia 17-czerwca b. r., w niedzielę, o godz. 14-tej w pierwszym terminie, w sali Towarzystwa, przy ulicy Dr. Carlos de Carvalho, 375, celem załatwienia w następujących sprawach:

A) — Stwierdzenia urzędowo decyzji Rady Nadzorczej aby, zgodnie ze Statutami, pozostała nadal przy zarządzie aż do grudnia bieżącego roku.

B) — Sprawy ogólne.

Kurytyba, 10 maja 1962 roku.
DR. WŁADYSŁAW LACHOWSKI — Prezes Rady

PARA DEPUTADO FEDERAL PARA DEPUTADO ESTADUAL

Thadeo Sobocinski

ZEFERINO PIANOWSKI

CANDIDATO DE CONFIANÇA da colônia polonesa, em defesa dos lavradores, da pequena industria e do pequeno comércio. Lutou pela DEMOCRACIA com a F.E.B. na Itália.

ESCRITÓRIO: Rua Voluntários da Pátria, 475 — 12.º andar — Sala 1.202 — Edifício ASA — Curitiba - Paraná.

"Ślady Piasta pod Piniorami w Paranie"

Z racji szkicu o dziejach wychodźstwa polskiego: "Ślady Piasta..." opracowanego przez W. Breowicza, "Stary Polak z pod piniorów", zdaje się, — zostani nader silnie podenerwowany i pisze wprost z patosem:

"Wielu tych prawodurów lewicy było masonami, zdeklarowanymi ateuszami, skrajnymi socjalistami, prawdziwą forpoczta późniejszego komunizmu lub — wypadki z Polski, którzy uszli sprawiiliby, bo ich nie potęba była nieraz bardzo za szarpana".

Przytoczyłem powyższy ustęp "Starego Polaka"... ponieważ jest odbiciem ducha i przekonan części tejże Etnii i zawiera dużo prawdy o przywódcach lewicy, a jednak "Stary Polak z pod Piniorów" nie wypowiedział całej litani o nich, więc pozwolę sobie uzupełnić takowa.

Byli między przywódcami lewicy i komunistami, anarchiści, radykalni ludowcy, a nawet jednostki oberwane z pod szubienicy.

I o dziwo współzyl i współpracowali z nimi nawet konserwatyści. Jednostki o zupełnie krańcowych ideałach lub tylko przekonanach pracowali społecznie i szły w jednym szeregu.

I o tym "kleju", łączącym sprzeczne elementy w pewien zespół, postaram się przy sposobności napisać.

Lewica na tujejszym terenie istniała i pracowała, więc Wojciech Breowicz, chce być bezstronnym, musiał i o niej co nieco napisać.

O naszej Etnii na tujejszym terenie winno wyjść sporo książek. Nowe pokolenia winny wiedzieć o pracy swych ojców, dziełach i pradziadków. Dzieki Bogu — ludzie żywi zaczynają się ruszać, jak "Szerszenie w Raju".

Poruszając walki prawicy z lewicą z przeszłości w formie nader przyzwoitej i w stylu nie nagannym, wprost wyzywającym, Wojciech Breowicz tytuła to w imię byt ceniony, a nie atakowany.

W pracy W. Breowicza także działy jak "Dzień powszedni na Kolonii, Czarny Trud Nauczyciela itd. posiadają piękne usępy, wzięte z realnego życia naszych gromad lub jednostek.

Nie myślę przytaczać wyjątków ze "Śladów", ponieważ wiem, że dużo Polaków będzie czytało książkę, opracowaną przez W. Breowicza, która rozjedzie się po Brazylji, jako 1 z 3 książek biblioteczki "Polonii", za co winniśmy być wdzięczni "Towarzystwu Łączności z Polonia Zagraniczną".

Odpowiedź W. Breowicza "Staremu Polakowi z pod Piniorów", zamieszczona 9-5-62 w "Ludzie" cechuje spokój i zarazem sugestia, żeby ktoś z przyjaciel "Starego Polaka..." lub on sam opracował dokładnie i oszczędnie te działy, których W. Breowicz nie mógł uwzględnić, chociażby z tej racji, że nie mógł czerpać niezbędnych danych z archiwum "Ludu" i w ogóle — archiwum Księży, jakie, przypuszczam, istnieje.

II

Do "Śladów Piasta" wkładają się pewne niedokładności, więc est wprost obowiązkowo zwrócić na to uwagę, chociażby z racji, że "Ślady..." są niejako szkicem historycznym.

1. Treść prawie całej stronicy 129 przeczy rzeczywistości.

Kolonia Santa - Gallo posiadała nieźle połączenie wozowymi drogami z Palmeira, Porto Amazonas i Palmiary — inaczej Rio dos Fatos do nad Iguaçu. Najdłuższa droga do Palmiary, a tym samym i stacji kolejowej, przez kolonje świętej Barbary miała zaledwie 5 mil, a do Palmiry 2 mile z ognikiem.

W Santa Gallo, nad rzeką Iguaçu był przystanek dla statków, które ładowały herwe i z opatrywały się w drzewo.

Na Santa Gallo już w końcu 1913 roku powstało towarzystwo imienia księdza Stanisława Sta-

STRONICA 137

2. Włodzimierz Kohn nie był członkiem "Proletariatu". Zanim go osobiście i często z gawędziliem w roku 1908, pełnił funkcję nauczyciela na kolonii Campine, muncypalnym Araucaria.

Włodzimierz był nieźle znany ratorem i opowiadał mi, że brał udział w Powstaniu 1863 roku.

O socjalizmie posiadał słabe pojęcie, jednak muszę przyznać, że drzemiał w nim zdolności handlowca, które pod wpływem wielo rejsów okienki się, więc posiadał w tym kierunku wraz z synem, Mieczysławem, którego sprządził z Polski.

Podobnie Feliksa Kohna, proletariata, posiadał moich zbrach.

3. Na stronie 71 czytamy, że w latach 1897 — 1899 osiedliła grupę Polaków, licząca 3.500 osób w Lepskim na kolonii Serrinha, Catandunas, Conde da etc. co przeczy rzeczywistości.

Lapskie aż po stępy od starym muncypium Araucaria, a nawet aż po stępy przez Cuzpo do Tenente ku Rio Negro, poza nie skolonizowały, nastąpiły zarządy prowadzone z Araucarijskiego w 1, 2 i 3 dziesiątki lat w wieku.

Była to już wórna kolonizacja, czyli wykup ziemi z ręki przez młode pokolenie, przędzone w Paranie.

4. Na stronie 103 W. Breowicz tłumaczy, że zwierzęta i drowo-wodne — paka jest stara.

Można by się jeszcze nie zgodzić z niektórymi twierdzeniami M. W. Breowicza w jego "Śladach...", ale to nie jest dyskusyjny, więc porzucam dalsze.

Kończąc podkreślam, że W. Breowicz dobrze się zastanowił nad Etnią, oddając do druku "Ślady Piasta pod Piniorami w Paranie", a ile włożył w pracę mozołnego wysiłku, a ile żędy z nas może sobie zdawać, wedy rzucił chociażby jego list na bibliografie, zamieszczone w tejże książce od strony 222 do 275 włącznie, która autor nie chciał chociażby pobieżnie przeczytać, żeby ukazały się "Ślady Piasta..." a więc panowie z pracy: czytając, werbując, i dając i pisząc.

Szczęść wam Boże.
Guarapuava 25-V-62.
Michał Sepiła

Otica Curitiba
PONTA GROSSA CURITIBA

CASA SAITO LIMITADA
NAWOZY — MASZYNY — MOTORY
POMPY — TRAKTORY
NASIONA I WSZELKIE NARZĘDZIA ROLNICZE
Centrala - Ulica Carlos de Carvalho, 366 — C. P. 90
Kłak filialny - Ulica 7 de Setembro, 1.910
KURYTYBA — PARANA
PROŚCIE O KATALOGI I INFORMACJE
Firma chce zadowolić swoich Klientów pod każdym względem.

LIS - MATEMATYK

Ktoś by pomyślał, że to bajka, a to zdarzyło się naprawdę. I nie tak dawno. Przed wojną. W Polsce.

Tymczasem lisek nie — tylko patrzy, czy mu biega- ją. Sam skulonym w kaciku, ani nawet próbuje uciekać.

— Michale, co tam niesie- cie? Pokażcie! — prosimy. — Ej, nie tutaj na drodze, panie! Ale ja właśnie to

— To prawda; mały on je- szcze, pewnie głodny; jeść mu trzeba dać i mleka do picia.

— Co to? — napiera- liśmy się natarczywie. — Pokaż, ale aż w domu.

— A mamusia na to: — To prawda; mały on je- szcze, pewnie głodny; jeść mu trzeba dać i mleka do picia.

— Olesia już w progę: — Oleska — mówi do dziewczynny — zamknij no okno i drzwi.

— A my takie rade-rade. W wiosennym powietrzu

— No? Co teraz? — Michał rozpiął kurtę i wy- puszczył na podłogę małego liska, który wysiadł się natych- miast w kącie kuchni.

— A my takie rade-rade. W wiosennym powietrzu

— Jak! on ładny! Jakis ta- ki buri, nie jak inne lisy. Ale ogo ma puszysty, a ślepki ciemne i jeszcze mały; biedny lisek, sierota został za- brany od swojej mamy...

— A my takie rade-rade. W wiosennym powietrzu

— Oleska — mówi do dziewczynny — zamknij no okno i drzwi.

— A my takie rade-rade. W wiosennym powietrzu

— Oleska — mówi do dziewczynny — zamknij no okno i drzwi.

— A my takie rade-rade. W wiosennym powietrzu

— Oleska — mówi do dziewczynny — zamknij no okno i drzwi.

— A my takie rade-rade. W wiosennym powietrzu

Za lasem, za łąką, był staw, a w tym stawie mieszkali za- by. Moczyli się w wodzie, bawili się w błocie i nie innego poza tym nie robili, tylko pływali, plotkowali, plotkowali.

— Moja żabo, proszę żaby, ja ci coś powiem... — A co? — Pająk się utopił! Sama widziała: wpadł do wody, poszedł na dno.

— A my takie rade-rade. W wiosennym powietrzu

— A my takie rade-rade. W wiosennym powietrzu

— A my takie rade-rade. W wiosennym powietrzu

— A my takie rade-rade. W wiosennym powietrzu

— A my takie rade-rade. W wiosennym powietrzu

— A my takie rade-rade. W wiosennym powietrzu

— A my takie rade-rade. W wiosennym powietrzu

— A my takie rade-rade. W wiosennym powietrzu

Raz swawolny Tadeuszek Nalapał w flaszczyce muszek, A nie chcąc ich morzyć głodem Ponarzucał chleba z miodem.

— Rade, rade, rade! — Dotarła ta wiadomość na wilgotne łąki do żab i traw- nych. Ale miały uciele! Na drugi dzień rano już bez strachu, wszystkie powyłazyły z krzywów, spod kamieni, spod liści. Skaczą sobie po łące jakby nigdy nie. A tym- czasem właśnie coś się stało.

— A my takie rade-rade. W wiosennym powietrzu

— A my takie rade-rade. W wiosennym powietrzu

— A my takie rade-rade. W wiosennym powietrzu

— A my takie rade-rade. W wiosennym powietrzu

— A my takie rade-rade. W wiosennym powietrzu

— A my takie rade-rade. W wiosennym powietrzu

— A my takie rade-rade. W wiosennym powietrzu

— A my takie rade-rade. W wiosennym powietrzu

"A Vencedora" FRANCISCO LACHOWSKI, FILHOS & CIA. LTDA.

Curitiba — Rua Cabral, 451 — Telefon: 4-6891 Największe Fabryka cukierków i karmelków w Paranie.

na, że to lis wkładł się do kurnika i takiej biedy narobił. Nielada lis — stary, do- świadczone! A może chciał się tak zemścić za porwanie mu synka? Pleciocur kurcząt? Ho-ho! To nie żarty! Trzeba uważać.

— A my takie rade-rade. W wiosennym powietrzu

— A my takie rade-rade. W wiosennym powietrzu

— A my takie rade-rade. W wiosennym powietrzu

Piękny sen Jani

Nad miastem nocą czarnooka Cieniem okryła cały świat, Już mruga gwiazdka hen, z wysoka, Księżyc w uścisku nocy zbladł!

— A my takie rade-rade. W wiosennym powietrzu

— A my takie rade-rade. W wiosennym powietrzu

— A my takie rade-rade. W wiosennym powietrzu

— A my takie rade-rade. W wiosennym powietrzu

— A my takie rade-rade. W wiosennym powietrzu

— A my takie rade-rade. W wiosennym powietrzu

Od stycznia 1962 r. "Przegląd Polski" wydajemy co miesiąc

Dwanaście numerów, bogato ilustrowane pisma, zawierające ciekawe opowiadania, szkice historyczne, artykuły popularno-naukowe i podróżnicze, wiadomości z Kraju i z życia Polonii brazylijskiej, kosztuje tylko 300 kruzajerów w stanach Paraná, Santa Catarina i Rio Grande do Sul, w pozostałych stanach CR\$ 500,00.

JAN WÓJCIAK

HISTORIA JEDNA Z WIELU

Otwarcia szkoły "pojutrze" nie zrealizowano, gdyż mąż Kali- oszki był poważnie chory, stąd nie mogła się ona zająć dziećmi i szkołą. Ale skutkiem tego nastąpiło tylko odłożenie sprawy na pewien czas, nie zaś jej zaniechanie.

20 kwietnia 1921 Towarzystwo już płaci za nabytą cegłę i ka- mienie. Ale je jeszcze nie cała gromada rozgrzała do pracy. To nastąpiło później. Narazie kronikarz powiada że na zabawie "... z bólem serca, na tyle pracy i zabiegów zaledwie był obecny zarząd i to nie cały i bardzo mało młodzieży, a prawie żadnego z człon- ków, których jest do 30-tu".

Odczuwa się więc mały zastój. Ale praca postępuje. Maria Wiesiołek ojtazuje stupy pod przybudówkę do szkoły, tnie sie bu- dulec na futryny, "godzi" dachówek. Wszystko to podane jest szczegółowo do wiadomości na rocznym walnym zebraniu, które "przy wesolym nastroju członków zamknięto".

Rok 1922 upłynął na przygotowaniach do budowy. Dopiero we wrześniu Towarzystwo uzyskuje teren, bo trzeba było notarialnie przejąć tytuł własności, a to trwa długo. Ale opłacono i dostar- czone dachówki, zwieziono futryny i deski. Kolonista Józef Lem- pek wykonał bezinteresownie plan budowy do zatwierdzenia.

Nie zapomina się i o innych sprawach. "Ze względu że towa- rzystwo popiera oświatę, postanowiono od nowego 1922 roku za- prenumerować czasopismo tygodniowe "Lud" z Kururytyby". "Zeby zaś popierać katolicyzm, postanowiono wstąpić jako grupa do ka- talickiego zarządu "Oświata" w Kururytybie, wypłacając rocznie 20 milrejsów".

Następny rok 1923 — to rok budowy. Pojawiają się jednak prze- szkody. Trochę się uszytko odwiekło, więc ludzie ochłodli i mają teraz rozmaite zdania na temat budowy. Trzeba aż nadzwyczaj- nego zebrania by uzgodnić opinie. A tymczasem wybuchła w Stanie Rewolucja komunistyczna Prestesa, która nie ominęła i São Braz. Zależało potrzebna wysłania telegramów protestacyjnych do naczel- nika powiatu, do Prezydenta Stanu, do konsula polskiego w Kurury- tybie i do posła w Rio de Janeiro, precytko napadłowi na trzynaste domów polskości i obrabowaniu ich przez ludzi "mieniących się byc- trzadcom". (Nie rewolucjonistami!).

— A budowa wreszcie rusza z martwego punktu. Tomasz Ste- lmaszczyk "z pomocą ochotników dzieci" wyciął krzaki na placu pod szkołą, zakontraktowany murarz Józef Lempek wykonał fun- damenty i mury, stolarz założył futryny, zespolowo pokryto dach. Nowej drogą dojazdową do szkoły została wykonana.

Józef Stelmaszczyk zobowiązał się dać utrzymanie Lempkowi, Ma- rii Wiesiołek stolarzowi. Dawał kto mógł i co mógł. Piłowanie desek pokryto z nadzwyczajnych składek, a wszystko to, wraz z

oszacowaniem bezpłatnych robót, skrupulatnie wpiisywał Stelmasz- czyk do swojej księgi protokołów.

Walne zebranie nie mogło się zebrać w terminie "z powodu wieści rewolucyjnych i deszczu", ale gdy wreszcie doszło do skut- ku i gdy zawieciło puste dno w kasie gromadzkiej — "rozpisano bezterminowo i bezprocentowo pożyczkę; kilka osób już wypłaciło".

9 marca 1924 roku odbywa się znowu zwołanie, gdzie sie bawio- no "ochoczo i przyzwoicie". Z pobliskiego Domu Feliciano przyjechał ksiądz Konstanty Zajkowski, dobry duch okolicy. Nie było nigdy sprawy którą by się nie zajął. Myślał o wszystkim i o wszystkich, a gdy zaszła potrzeba, polity sułtany zakazywał i brał się osobiście do budowy, czy do przekopywania rowów. Działaj też przywoził dobrą nowinę: o to załatwił w siedzibie muncypium, w Camaquã, subwencję dla szkoły. A mało gdzie ją wówczas przyznawano. Nie dziwnego iż bęgnano księdza na odjeźdźnym "jako anioła nauki, jed- ności i zgody".

10 sierpnia na zebranie zaproszono Józefa Lempeka. Niezwykle to uodolniony człowiek. Umie narysować plany, zna murarkę i krosiel- nikę, rozumie się na gospodarce i jest dobrze piśmienny. Kromi- karz Stelmaszczyk nie tłumaczył jakie jest wykorzystanie Lempeka, ale on sam w przyszłości wylegitymował się na przyszłą szkołę, a on tę propozycję przyjmuje. W przyszłym roku rozpocznie naukę.

Tymczasem nadchodzi rok 1924. Stelmaszczyk ma teraz dużo pisaniny. Zapewnia stronie swojej księgi szczegółowymi opisami rob otwiniętych i parapetów, zamków i zamknięć jakie zarząd życzy- ram mieć w budynku. To cała uroczystość takie omawianie i pro- tokulowanie każdego szczegółu. Później Stelmaszczyk opisuje pro- jekt bufetu i biblioteki. Chłopi chcą dokumentnie mieć wszystko zanotowane, bo się pracę wykonuje za ciężko wypracowanym grosz i każdy chce wiedzieć na co ten grosz zostanie obrócony.

Robotnicy kończą już budowę i białą budynkę wapnem. Nie- wyczerpana w ofiarności Maria Wiesiołek i tym razem zobowią- zuje się dać im wszystkim utrzymanie. Ale już i jej musi być nie- zużyte się dać im wszystkim utrzymanie. Ale już i jej musi być nie- zużyte się dać im wszystkim utrzymanie. Ale już i jej musi być nie- zużyte się dać im wszystkim utrzymanie.

— Ciężko jest nie tylko wdowie Wiesiołkowej. Więc zarząd apeluje do ogółu, przyciśnięty koniecznością: "Okażi wyplenienia setnego młrejtra na budowę szkoły, zwa- rca uwagę członków towarzystwa, aby się starali koniecznie wypłacić swoje zobowiązanie i zaległości, gdyż tylko Pan Bóg może stworzyć cudowne szkoły, a my możemy tylko zrobić cud, budując naszymi rękami i datkami szkoły, aby nasze dzieci mogły zdobywać przez zdrową, dobrą naukę, prawdziwą wiedzę".

13 kwietnia 1925 roku odbywa się pierwsze posiedzenie zarzą- du we własnym domu. Dotychczas na ten cel udzielał swoje miesz- kania przez Marcin Sortyka.

Na zebraniu zawarto trzyletnią umowę z nauczycielem Józef- em Lemplem. Płacić mu się będzie 15 milrejsów miesięcznie bez

uwakacji, zaś rodzice od siebie dodadzą po pół worka (30 kg) zboża rocznie od dziecka. Oprócz obowiązków nauczycielskich, Lempek obejmuję "narazie bezinteresownie" stanowisko kierownika bufetu.

Umowa zawiera punkty następujące:

a — Nauczanie podług najnowszych metod, pod nadzorem i uszkożkami Księdza Zajkowskiego.

Ksiądz Zajkowski napewno dobrze poradzi. W innych szkołach polskich sami kolonisci próbowali kierować pracami nauczyciela, co z reguły dawało opłakane rezultaty. Tu jest komu pomóc, a w przyszłości Lempek wykwalifikuje się na dobrego pedagoga i wówczas nikt mu nie będzie potrzebował doradzać.

b — Nie ma różnicy między bogatymi i biednymi dziećmi. Kolonisci mają dobrą praktykę życiową, znają świat i znają siebie. Niech tedy nauczyciel wie że tutaj wszyscy są równi i róż- nicę robić nie wolno. Nie po to szkoły wspólnie budowali, żeby im się później kumoterstwo do życia zakradło i podział na lepszych i gorszych.

c — Nauka w językach polskim i portugalskim.

d — Zalatowanie nieproszonym, bezpośrednio rodzice — nau- czyciel.

Przyszłość pokaże jak słusznie zastosowano tę ostatnią zasadę. Lempek był człowiekiem z charakterem, trudno go było omawić. A przecież musiał kilka razy apelować do gromady, zaś Stelmasz- czyk to pięknie protokulował, że nie będzie tolerowana płołka i intriga i zostaje zabronione przynoszenie "domowych nowinek" do szkoły.

e — Wykład religii, śpiew po polsku i portugalsku. Na tak niezapewnie urzędowo brzmiących, ale zdrowych zasa- dach miała się odbywać nauka w kolonii Świętego Błażeja.

Podpisanie umowy i zakończenie zebrania przypięczętował ks. Zajkowski, ofiarując 50 milrejsów na dalszą budowę. Musiałmy mu przez całe życie tak lekko wychodzić z kieszeni te milrejsy, bo kie- dymy go wraz z Michałem Rusinkiem odwiedzić w roku 1957 ja- ko treflektu i wykładowcę salezjańskiego gimnazjum w Rio Grande, jego sułanna pokryła była gesto pracowymi czeronianami, podtrzy- mującymi rozpadający się materiał.

"Dnia 12 maja — pisze Stelmaszczyk — pojechało wozami, a- by przywieźć przyszłego nauczyciela z rodziną nad rzeczkę Tygrys, a 14 maja na wieczer już obywatel Józef Lempek pól "chimarrão" z wody rzeczki Tygrys".

Dzień rozpoczęcia nauki we własnej szkole zbliżał się. Ale dzień taki powinien był być godnie przyjęty, a ludzie przygotowani na uroczystość. Szaty godne miały obowiązywać wszystkich, tymca- sem zaś nie musiało być dobrze w kolonii, buszowała widocznie sa- mowola, a i dobre wychowanie postawiało wiele do zyczynia. Tak pewnie było, skoro gromada odpowiedzialna za całość stosunków w swej republice, zmuszona była powołać do życia szereg ustaw, zancynowanych przez kronikarza pod datą 3 września 1925 roku: "Podczas balów nie sprzedawać wódki na butelki, tylko na kie- liszki, a w razie kłoby miał się upić, to wcale ani kropelki".

(Ciąg dalszy nastąpi).

Choroby i szkodniki,

Które powodują niszczenie

Warzywa, które przechowywane zimą, są narażone na niszczenie przez choroby jak i szkodniki.

Najważniejszą chyba chorobą przechowywalną jest występująca na wielu roślinach zgnilizna twardzikowa. Atakuje ona głównie warzywa korzeniowe, zwłaszcza marchew i selerę. Gnijące rośliny pokrywają się obłitym białą grzybnia, a niekiedy czarnymi zbitymi utworami — sklerocjami. Warzywa do przechowywania należy zbierać w czasie pogody, przed rozpoczęciem mrozu.

Unikać trzeprzymokniętych korzeni. Nie białka magazynować roślin w chłodni uszkodzonych lub chorych. W czasie przechowywania należy kontrolować zdrowotność warzyw i usuwać chore wraz z otaczającymi je zdrowymi. W przechowywaniu utrzymujemy niską temperaturę (1 — 2 st. C.).

Przed magazynowaniem warzywa należy przechowywać czysto uprzątną i dezynfekowaną. W tym celu spalamy siarkę w ilości 100 g. na 1 m. sześć pomieszczenia. Wszystkie te zabiegi dotyczą również innych chorób występujących w przechowywaniu, w których jak np. mokrej zgnilizny bakteryjnej, czarnej zgnilizny, duszkożerzenia i szarzej pleśni.

Na warzywach korzeniowych w przechowywaniu występują również inne jeszcze choroby i szkodniki:

Poluśnica marchwianka. — Do przechowywania mogą dostać się rośliny marchwi lub selerow, zawierające wewnątrz korzenia larwy drugiego pokolenia poluśnicy, które kończą tam swój rozwój. Liście opłanywane rośliny czerwienią się i fioletowają, a następnie żółkną i zasychają.

Sucha zgnilizna serca buraka. — Na górnej, najgrubszej części korzenia pokazują się szare plamy. Wskazywa-

ją, że korzenie ulegają suchej zgniliznie, przy czym tkanki ich brunatnieją lub czerwienią i lekko się zapadają.

Zaraza ziemniaczana. — Na kłębkach ziemniaka pojawiają się czarne, zapadłe plamy, a na powierzchni widziw zbruniatnienie miąższu. Chore ziemniaki źle się przechowują.

Mokra i sucha zgnilizna kłębów ziemniaka. — Przestrzegając w tym wypadku należy zaleceń podawanych przy zgniliznie twardzikowej, nie brać do przechowywania bulw uszkodzonych i chorych, te zaś, na których choroba ujawni się w czasie przechowywania — usuwać.

Sucha zgnilizna kapustnych. — Na zaschniętych częściach roślin kapusty i kalarepy pod koniec wegetacji występuje w postaci czarnych punkcików, zarodkowiec grzyba, które w przechowywaniu rozwija się nadal.

Bakterialna naczyń kapusty. — Nie brać do przechowywania roślin z począłymi wiazkami naczyńowymi na bliźnich liściach.

Udnica. — Wewnątrz cebul mogą znajdować się brudno-żółte lub szarawe larwy z czerwonym punktem na końcu odwłoka; cebule takie wypolone są czarną, gnijącą masą.

Strąkowiec grochowy. — Przebiecąc po zbiorze uszkodzone ziarno. Do siewu zaprawiamy goch na 2-3 miesiące przed wysianiem. Po zaprawieniu gochu trzymamy go przez 10 dni pod przykryciem w temperaturze 15-18 st.

Strąkowiec fasolowy dostaje się do ziarna i strąków w czasie. Rozwija się przy przechowywaniu fasoli w cieple.

Marchew posiada słodki, przyjemny smak, w związku z czym jest chętnie przez zwierzęta zjadana. Działa łagodząco na przewód pokarmowy stanowiąc w związku z tym bardzo dobrą paszę dla zwierząt osłabionych po przebiegu chorobach i porodach.

Odmiana czerwona marchwi pastewnej jest bogata w witaminę niezbędne zwierzętom młodym, rosnącym i dlatego zaleca się ją stosować w żywieniu cieląt i jałowiczy oraz zrebriat. Odmiana żółta i biała zawierają mniej witamin.

Marchew, dorze oczyszczoną z ziemi, należy zadawać zwierzętom na surowo, gdyż gotowanie niszczy częściowo witaminę.

Krowom mlecznym możemy podawać marchew w ilościach do 10 kg. dziennie, co daje w efekcie żółto zabarwienie jedynego masła. Większe ilości marchwi powodują rozcieńczenie mleka oraz nieprzyjemny jego smak i zapach. Marchew jest szczególnie dobra dla krow wysoko- i bezpodołnych po ociepleniu. Dla cieląt i jałowiczy marchew jest doskonałą paszą działającą dodatnio na wzrost i ogólny stan zdrowia zwierząt.

Dawka pokarmowa dla jałowki 6 miesięcznej o wadze 150 kg. z zastosowaniem marchwi przedstawiać się może następująco:

— Siano łąkowe b. dobre 3 kg. marchew czerwona 4 kg., pasza treściwa 15 kg.

Skład paszy treściwej następujący: 50% owsa, 20% otręb pszeniczny, 20% makułki linałone, 10% bobiku.

Przy opasie bydła możemy podawać marchew w większych ilościach 30-40 kg.

Jeśli zapas marchwi jest ograniczony, należy oprócz młodzieży żywić nią przede wszystkim konie i to zarówno kłaczki jak i konie robocze.

Nie powinna ona jednak stanowić paszy podstawowej lecz być dodatkiem do innych pasz.

Za normalną dawkę marchwi na konie uważa się 5-10 kg. Jedynie kłaczkom żrebnym podajemy mniejsze ilości (ok. 3 kg.). Zrebriętom można podawać do 8 kg. marchwi, a dwulatkom do 8 kg. dziennie.

Dzienna dawka pokarmowa, z użyciem marchwi, dla konia o wadze 500 kg. wykonującego prace średnią możemy ułożyć w sposób następujący:

— Marchew czerwona lub żółta 8 kg., siano łąkowe 5 kg., owies 3 kg., siewka żytnia 2 kg.

Marchew podajemy również trzodzie chlewniej w ilości do 2,5 kg., na sztukę dorosłą, oraz owcom w ilości 1-2 kg. na sztukę dziennie.

Marchew podajemy również trzodzie chlewniej w ilości do 2,5 kg., na sztukę dorosłą, oraz owcom w ilości 1-2 kg. na sztukę dziennie.

Marchew podajemy również trzodzie chlewniej w ilości do 2,5 kg., na sztukę dorosłą, oraz owcom w ilości 1-2 kg. na sztukę dziennie.

Marchew podajemy również trzodzie chlewniej w ilości do 2,5 kg., na sztukę dorosłą, oraz owcom w ilości 1-2 kg. na sztukę dziennie.

Marchew podajemy również trzodzie chlewniej w ilości do 2,5 kg., na sztukę dorosłą, oraz owcom w ilości 1-2 kg. na sztukę dziennie.

Marchew podajemy również trzodzie chlewniej w ilości do 2,5 kg., na sztukę dorosłą, oraz owcom w ilości 1-2 kg. na sztukę dziennie.

Marchew podajemy również trzodzie chlewniej w ilości do 2,5 kg., na sztukę dorosłą, oraz owcom w ilości 1-2 kg. na sztukę dziennie.

Marchew podajemy również trzodzie chlewniej w ilości do 2,5 kg., na sztukę dorosłą, oraz owcom w ilości 1-2 kg. na sztukę dziennie.

Marchew podajemy również trzodzie chlewniej w ilości do 2,5 kg., na sztukę dorosłą, oraz owcom w ilości 1-2 kg. na sztukę dziennie.

Marchew podajemy również trzodzie chlewniej w ilości do 2,5 kg., na sztukę dorosłą, oraz owcom w ilości 1-2 kg. na sztukę dziennie.

Marchew podajemy również trzodzie chlewniej w ilości do 2,5 kg., na sztukę dorosłą, oraz owcom w ilości 1-2 kg. na sztukę dziennie.

Marchew podajemy również trzodzie chlewniej w ilości do 2,5 kg., na sztukę dorosłą, oraz owcom w ilości 1-2 kg. na sztukę dziennie.

Marchew podajemy również trzodzie chlewniej w ilości do 2,5 kg., na sztukę dorosłą, oraz owcom w ilości 1-2 kg. na sztukę dziennie.

Marchew podajemy również trzodzie chlewniej w ilości do 2,5 kg., na sztukę dorosłą, oraz owcom w ilości 1-2 kg. na sztukę dziennie.

Marchew podajemy również trzodzie chlewniej w ilości do 2,5 kg., na sztukę dorosłą, oraz owcom w ilości 1-2 kg. na sztukę dziennie.

Marchew podajemy również trzodzie chlewniej w ilości do 2,5 kg., na sztukę dorosłą, oraz owcom w ilości 1-2 kg. na sztukę dziennie.

Marchew podajemy również trzodzie chlewniej w ilości do 2,5 kg., na sztukę dorosłą, oraz owcom w ilości 1-2 kg. na sztukę dziennie.

Siano łąkowe b. dobre 3 kg. marchew czerwona 4 kg., pasza treściwa 15 kg.

Skład paszy treściwej następujący: 50% owsa, 20% otręb pszeniczny, 20% makułki linałone, 10% bobiku.

Przy opasie bydła możemy podawać marchew w większych ilościach 30-40 kg.

Jeśli zapas marchwi jest ograniczony, należy oprócz młodzieży żywić nią przede wszystkim konie i to zarówno kłaczki jak i konie robocze.

Nie powinna ona jednak stanowić paszy podstawowej lecz być dodatkiem do innych pasz.

Za normalną dawkę marchwi na konie uważa się 5-10 kg. Jedynie kłaczkom żrebnym podajemy mniejsze ilości (ok. 3 kg.). Zrebriętom można podawać do 8 kg. marchwi, a dwulatkom do 8 kg. dziennie.

Dzienna dawka pokarmowa, z użyciem marchwi, dla konia o wadze 500 kg. wykonującego prace średnią możemy ułożyć w sposób następujący:

— Marchew czerwona lub żółta 8 kg., siano łąkowe 5 kg., owies 3 kg., siewka żytnia 2 kg.

Marchew podajemy również trzodzie chlewniej w ilości do 2,5 kg., na sztukę dorosłą, oraz owcom w ilości 1-2 kg. na sztukę dziennie.

Marchew podajemy również trzodzie chlewniej w ilości do 2,5 kg., na sztukę dorosłą, oraz owcom w ilości 1-2 kg. na sztukę dziennie.

Marchew podajemy również trzodzie chlewniej w ilości do 2,5 kg., na sztukę dorosłą, oraz owcom w ilości 1-2 kg. na sztukę dziennie.

Marchew podajemy również trzodzie chlewniej w ilości do 2,5 kg., na sztukę dorosłą, oraz owcom w ilości 1-2 kg. na sztukę dziennie.

Marchew podajemy również trzodzie chlewniej w ilości do 2,5 kg., na sztukę dorosłą, oraz owcom w ilości 1-2 kg. na sztukę dziennie.

Marchew podajemy również trzodzie chlewniej w ilości do 2,5 kg., na sztukę dorosłą, oraz owcom w ilości 1-2 kg. na sztukę dziennie.

Marchew podajemy również trzodzie chlewniej w ilości do 2,5 kg., na sztukę dorosłą, oraz owcom w ilości 1-2 kg. na sztukę dziennie.

Marchew podajemy również trzodzie chlewniej w ilości do 2,5 kg., na sztukę dorosłą, oraz owcom w ilości 1-2 kg. na sztukę dziennie.

Marchew podajemy również trzodzie chlewniej w ilości do 2,5 kg., na sztukę dorosłą, oraz owcom w ilości 1-2 kg. na sztukę dziennie.

Marchew podajemy również trzodzie chlewniej w ilości do 2,5 kg., na sztukę dorosłą, oraz owcom w ilości 1-2 kg. na sztukę dziennie.

Marchew podajemy również trzodzie chlewniej w ilości do 2,5 kg., na sztukę dorosłą, oraz owcom w ilości 1-2 kg. na sztukę dziennie.

Marchew podajemy również trzodzie chlewniej w ilości do 2,5 kg., na sztukę dorosłą, oraz owcom w ilości 1-2 kg. na sztukę dziennie.

Marchew podajemy również trzodzie chlewniej w ilości do 2,5 kg., na sztukę dorosłą, oraz owcom w ilości 1-2 kg. na sztukę dziennie.

Marchew podajemy również trzodzie chlewniej w ilości do 2,5 kg., na sztukę dorosłą, oraz owcom w ilości 1-2 kg. na sztukę dziennie.

Marchew podajemy również trzodzie chlewniej w ilości do 2,5 kg., na sztukę dorosłą, oraz owcom w ilości 1-2 kg. na sztukę dziennie.

Marchew podajemy również trzodzie chlewniej w ilości do 2,5 kg., na sztukę dorosłą, oraz owcom w ilości 1-2 kg. na sztukę dziennie.

Marchew podajemy również trzodzie chlewniej w ilości do 2,5 kg., na sztukę dorosłą, oraz owcom w ilości 1-2 kg. na sztukę dziennie.

Marchew podajemy również trzodzie chlewniej w ilości do 2,5 kg., na sztukę dorosłą, oraz owcom w ilości 1-2 kg. na sztukę dziennie.

Marchew podajemy również trzodzie chlewniej w ilości do 2,5 kg., na sztukę dorosłą, oraz owcom w ilości 1-2 kg. na sztukę dziennie.

Marchew podajemy również trzodzie chlewniej w ilości do 2,5 kg., na sztukę dorosłą, oraz owcom w ilości 1-2 kg. na sztukę dziennie.

Marchew podajemy również trzodzie chlewniej w ilości do 2,5 kg., na sztukę dorosłą, oraz owcom w ilości 1-2 kg. na sztukę dziennie.

Marchew podajemy również trzodzie chlewniej w ilości do 2,5 kg., na sztukę dorosłą, oraz owcom w ilości 1-2 kg. na sztukę dziennie.

Marchew podajemy również trzodzie chlewniej w ilości do 2,5 kg., na sztukę dorosłą, oraz owcom w ilości 1-2 kg. na sztukę dziennie.

Wyniki spotkań o mistrzostwo świata w Chile: Brazylia - Meksyk 2x0, Argentyna - Białoruś 1x0, Urugwaj - Kolumbia 2x1, Chile - Szwajcaria 3x1. Brazylia miała twardy orzech do zgryzienia. Meksykiancy wykazali wielką szybkość i bojowość. Obrona ich prawie zawsze składała się z siedmiu graczy, blokując słabo dysponowany atak Brazylii.

Dalsze wyniki: Węgry - Anglia 2x0, Czechosłowacja - Hiszpania 1x0, Niemcy - Włochy 0x0, Rosja - Jugosławia 2x0.

Liga kurtybska: Corti-ba - Primavera 1x1, Agua Verde - Palestina 5x0, Atletico - Ferroviario 3x1, Olimpico - Britania 3x1, Operario - Rio Branco 2x1, Guarani - Caramuru 2 x 0, Seletto - Irati 4x2.

Spotkania o Puchar São Paulo: São Paulo - Corinthians 2x0, Guarani - Jabaguara 1x2.

Reprezentacja angielska wyjeżdżając do Chile ubezpieczona została na milion funtów.

Jeshi Chilijczycy zdobyli mistrzostwo w pilce nożnej, wszyscy gracze staną się urzędnikami państwowymi, mając zabezpieczoną przyszłość.

Inne spotkania w Chile - Sobota (2 czerwca):

Dwł pierwsze turbiny wielkiej elektrowni Trés Marias (Minas) weszły już w ruch, dostarczając energii na 130 tys. kilowatów.

Nowa fabryka piwa powstanie na szosie między Rio i Minas, mająca dostarczyć 150 tys. butelek piwa na miesiąc.

Prace nad przebieciem tunelu pod górą Mont Blanc idą naprzód. Specjalne drużyny górnicze Francji i Włoch mają się spotkać w lecie, przebijając tunel długości 11 kilometrów. Wielka ilość wody podkórnej opóźnia prace włoskich górników.

Argentyna zbierze w tym roku kukurydzę z 3,2 miliona hektarów ziemi. W ostatnich 15 latach zbiór kukurydzy w Argentynie spadł od 7-8 procent.

Argentyna zbierze w tym roku kukurydzę z 3,2 miliona hektarów ziemi. W ostatnich 15 latach zbiór kukurydzy w Argentynie spadł od 7-8 procent.

Argentyna zbierze w tym roku kukurydzę z 3,2 miliona hektarów ziemi. W ostatnich 15 latach zbiór kukurydzy w Argentynie spadł od 7-8 procent.

Argentyna zbierze w tym roku kukurydzę z 3,2 miliona hektarów ziemi. W ostatnich 15 latach zbiór kukurydzy w Argentynie spadł od 7-8 procent.

Argentyna zbierze w tym roku kukurydzę z 3,2 miliona hektarów ziemi. W ostatnich 15 latach zbiór kukurydzy w Argentynie spadł od 7-8 procent.

Argentyna zbierze w tym roku kukurydzę z 3,2 miliona hektarów ziemi. W ostatnich 15 latach zbiór kukurydzy w Argentynie spadł od 7-8 procent.

Argentyna zbierze w tym roku kukurydzę z 3,2 miliona hektarów ziemi. W ostatnich 15 latach zbiór kukurydzy w Argentynie spadł od 7-8 procent.

Argentyna zbierze w tym roku kukurydzę z 3,2 miliona hektarów ziemi. W ostatnich 15 latach zbiór kukurydzy w Argentynie spadł od 7-8 procent.

Argentyna zbierze w tym roku kukurydzę z 3,2 miliona hektarów ziemi. W ostatnich 15 latach zbiór kukurydzy w Argentynie spadł od 7-8 procent.

Argentyna zbierze w tym roku kukurydzę z 3,2 miliona hektarów ziemi. W ostatnich 15 latach zbiór kukurydzy w Argentynie spadł od 7-8 procent.

Argentyna zbierze w tym roku kukurydzę z 3,2 miliona hektarów ziemi. W ostatnich 15 latach zbiór kukurydzy w Argentynie spadł od 7-8 procent.

Argentyna zbierze w tym roku kukurydzę z 3,2 miliona hektarów ziemi. W ostatnich 15 latach zbiór kukurydzy w Argentynie spadł od 7-8 procent.

Argentyna zbierze w tym roku kukurydzę z 3,2 miliona hektarów ziemi. W ostatnich 15 latach zbiór kukurydzy w Argentynie spadł od 7-8 procent.

Argentyna zbierze w tym roku kukurydzę z 3,2 miliona hektarów ziemi. W ostatnich 15 latach zbiór kukurydzy w Argentynie spadł od 7-8 procent.

Argentyna zbierze w tym roku kukurydzę z 3,2 miliona hektarów ziemi. W ostatnich 15 latach zbiór kukurydzy w Argentynie spadł od 7-8 procent.

Argentyna zbierze w tym roku kukurydzę z 3,2 miliona hektarów ziemi. W ostatnich 15 latach zbiór kukurydzy w Argentynie spadł od 7-8 procent.

Argentyna zbierze w tym roku kukurydzę z 3,2 miliona hektarów ziemi. W ostatnich 15 latach zbiór kukurydzy w Argentynie spadł od 7-8 procent.

Argentyna zbierze w tym roku kukurydzę z 3,2 miliona hektarów ziemi. W ostatnich 15 latach zbiór kukurydzy w Argentynie spadł od 7-8 procent.

Argentyna zbierze w tym roku kukurydzę z 3,2 miliona hektarów ziemi. W ostatnich 15 latach zbiór kukurydzy w Argentynie spadł od 7-8 procent.

Argentyna zbierze w tym roku kukurydzę z 3,2 miliona hektarów ziemi. W ostatnich 15 latach zbiór kukurydzy w Argentynie spadł od 7-8 procent.

Drobne Wiadomości Gospodarcze

Tegoroczny zbiór kukury z trziny kukurzej w stanie São Paulo wykazał zwykłe pociora miliona worków, pomimo, że rynek wewnętrzny wchłonił 21 milionów worków. Oblicza się, że najbliższy zbiór dojdzie do 25 milionów worków kukury.

Teleszka wpływa na pokupność w Wielkiej Brytanii. Statystyka wykazuje, że bardzo dużo Angielek robi sweter na drutach według wzorów podawanych w audycjach telewizyjnych.

Zbiór plodów rolnych we Francji okazał się niewystarczający, zmuszając rząd do sprowadzenia kilkadziesiąt tysięcy ton jęczmienia, owsa i żyta. Poza tym Francja importuje sporo ilości ziemniaków z Niemiec Wschodnich oraz z Holandii.

Import samochodów zagranicznych w Stanach — Zjednoczonych zmalał w ciągu roku ubiegłego o 400 tys. sztuk. Oznacza to, że Amerykanie wracają z powrotem do wozów produkowanych krajowych.

Zbiór plodów rolnych we Francji okazał się niewystarczający, zmuszając rząd do sprowadzenia kilkadziesiąt tysięcy ton jęczmienia, owsa i żyta. Poza tym Francja importuje sporo ilości ziemniaków z Niemiec Wschodnich oraz z Holandii.

Zbiór plodów rolnych we Francji okazał się niewystarczający, zmuszając rząd do sprowadzenia kilkadziesiąt tysięcy ton jęczmienia, owsa i żyta. Poza tym Francja importuje sporo ilości ziemniaków z Niemiec Wschodnich oraz z Holandii.

Zbiór plodów rolnych we Francji okazał się niewystarczający, zmuszając rząd do sprowadzenia kilkadziesiąt tysięcy ton jęczmienia, owsa i żyta. Poza tym Francja importuje sporo ilości ziemniaków z Niemiec Wschodnich oraz z Holandii.

Zbiór plodów rolnych we Francji okazał się niewystarczający, zmuszając rząd do sprowadzenia kilkadziesiąt tysięcy ton jęczmienia, owsa i żyta. Poza tym Francja importuje sporo ilości ziemniaków z Niemiec Wschodnich oraz z Holandii.

Zbiór plodów rolnych we Francji okazał się niewystarczający, zmuszając rząd do sprowadzenia kilkadziesiąt tysięcy ton jęczmienia, owsa i żyta. Poza tym Francja importuje sporo ilości ziemniaków z Niemiec Wschodnich oraz z Holandii.

Zbiór plodów rolnych we Francji okazał się niewystarczający, zmuszając rząd do sprowadzenia kilkadziesiąt tysięcy ton jęczmienia, owsa i żyta. Poza tym Francja importuje sporo ilości ziemniaków z Niemiec Wschodnich oraz z Holandii.

Zbiór plodów rolnych we Francji okazał się niewystarczający, zmuszając rząd do sprowadzenia kilkadziesiąt tysięcy ton jęczmienia, owsa i żyta. Poza tym Francja importuje sporo ilości ziemniaków z Niemiec Wschodnich oraz z Holandii.

Zbiór plodów rolnych we Francji okazał się niewystarczający, zmuszając rząd do sprowadzenia kilkadziesiąt tysięcy ton jęczmienia, owsa i żyta. Poza tym Francja importuje sporo ilości ziemniaków z Niemiec Wschodnich oraz z Holandii.

Zbiór plodów rolnych we Francji okazał się niewystarczający, zmuszając rząd do sprowadzenia kilkadziesiąt tysięcy ton jęczmienia, owsa i żyta. Poza tym Francja importuje sporo ilości ziemniaków z Niemiec Wschodnich oraz z Holandii.

Zbiór plodów rolnych we Francji okazał się niewystarczający, zmuszając rząd do sprowadzenia kilkadziesiąt tysięcy ton jęczmienia, owsa i żyta. Poza tym Francja importuje sporo ilości ziemniaków z Niemiec Wschodnich oraz z Holandii.

Zbiór plodów rolnych we Francji okazał się niewystarczający, zmuszając rząd do sprowadzenia kilkadziesiąt tysięcy ton jęczmienia, owsa i żyta. Poza tym Francja importuje sporo ilości ziemniaków z Niemiec Wschodnich oraz z Holandii.

Zbiór plodów rolnych we Francji okazał się niewystarczający, zmuszając rząd do sprowadzenia kilkadziesiąt tysięcy ton jęczmienia, owsa i żyta. Poza tym Francja importuje sporo ilości ziemniaków z Niemiec Wschodnich oraz z Holandii.

Zbiór plodów rolnych we Francji okazał się niewystarczający, zmuszając rząd do sprowadzenia kilkadziesiąt tysięcy ton jęczmienia, owsa i żyta. Poza tym Francja importuje sporo ilości ziemniaków z Niemiec Wschodnich oraz z Holandii.

Zbiór plodów rolnych we Francji okazał się niewystarczający, zmuszając rząd do sprowadzenia kilkadziesiąt tysięcy ton jęczmienia, owsa i żyta. Poza tym Francja importuje sporo ilości ziemniaków z Niemiec Wschodnich oraz z Holandii.

Zbiór plodów rolnych we Francji okazał się niewystarczający, zmuszając rząd do sprowadzenia kilkadziesiąt tysięcy ton jęczmienia, owsa i żyta. Poza tym Francja importuje sporo ilości ziemniaków z Niemiec Wschodnich oraz z Holandii.

Zbiór plodów rolnych we Francji okazał się niewystarczający, zmuszając rząd do sprowadzenia kilkadziesiąt tysięcy ton jęczmienia, owsa i żyta. Poza tym Francja importuje sporo ilości ziemniaków z Niemiec Wschodnich oraz z Holandii.

Zbiór plodów rolnych we Francji okazał się niewystarczający, zmuszając rząd do sprowadzenia kilkadziesiąt tysięcy ton jęczmienia, owsa i żyta. Poza tym Francja importuje sporo ilości ziemniaków z Niemiec Wschodnich oraz z Holandii.

Zbiór plodów rolnych we Francji okazał się niewystarczający, zmuszając rząd do sprowadzenia kilkadziesiąt tysięcy ton jęczmienia, owsa i żyta. Poza tym Francja importuje sporo ilości ziemniaków z Niemiec Wschodnich oraz z Holandii.

Zbiór plodów rolnych we Francji okazał się niewystarczający, zmuszając rząd do sprowadzenia kilkadziesiąt tysięcy ton jęczmienia, owsa i żyta. Poza tym Francja importuje sporo ilości ziemniaków z Niemiec Wschodnich oraz z Holandii.

ROMAN WACHOWICZ

Najrozsądniej, będziesz miał bliżej sąsiada — potwierdził Dębniński.

Był to nielada kłopot, wybrać miejsce pod zagrodę, bo dla ułatwienia podziału gruntów, rozdzielano je rzeczkami i bagnami jako granice trudne do naruszania. Kto nabył ziemię pragnął budować się w pobliżu wody, co jednak zawsze przepadło na krawędzi gruntu, bo po przeciwnej stronie strumyka zaczynała się własność sąsiada. Budowanie na pograniczu, rodzi zawsze kamień niezgodny, bo przypadkowo rozpuszczona chudoba dostanie się na nienaruszalną kreskę granicy, wywołuje swary i zacietę bójkę. Gdy zaś po środku gruntu było odpowiednio miejsce, to nie posiadało nawierzchni tak pożądanej wody. Gdzie znów szmarzał strumyk, szmarzał będzie i sąsiad, bo to kury korzenia lasu pogrzebią. Więc Wachadło trzymał się krakowskiego przysłowia, "każdy sobie rzepkę skrobie", ale i to przysłowie nie pomogło. Położenie gruntu zmusiło go do wtulenia się na polang wzniesioną u wylotu gardzieli dwóch pagórków. Płaszczyzna między pagórkami tworzy lekkie wzniesienie i wzniość wygiętego kolana bulgoce zakryty w rowie strumyk — woda prawie na podwórku. Za strumykiem, posiadłość Antosia Brzacka. Na przeciw w odległości 250 metrów, przyczajony w gawirowerach senior Francio Lucio Mantinio.

Na wybranym miejscu, tuż na krawędzi lasu stoja.

KABRALOWE PINIORY

i szumią wieczyste fanfary. Pod piniarami rośnie liściasty las i przez trzy pory roku plonie kolorami kwiatów. Tylko niektóre drzewa opuszczają liście na zimę i zdrzemną się na chwilę. Do zimowej drzemki należą: guawirowery, pitangi, kurtise, cedry, ipé i inne, a to wcale nie przeszkadzają wiewcznej, zieloności w puszczy, bo te które nie opuszczają liści są liczniejsze jak: bugry, kuwatony, guamirum, herwa-mate i jedyne tutaj iglaste drzewo — pinior.

Pinior nadano godność: królów puszczy. Wyrastają one ponad wszystkie drzewa i bardzo często przewyższają je nawet trzy razy. Potężny trzon, przypomina komin fabryk z ciemno zieloną chmurą konarów. Powierzchnia kory przypomina wyschlą katuzę z popełkanymi i pozakraczonymi szorstkimi łuszczkami skorupki. Zarabana kora obrzyna przedstawia głębiej biały bibułowy miękisz, gruby do szerokości dwóch męskich dłoni. Najpotężniejszy liściasty las w porównaniu do dorosłej anakurarii, wygląda karłowato. Krzywymy gałęziami płacze się wzajemnie i tworzy zielone morze. Pojedyncze zaś piniory, sterczą nad nim jak ugrzęzły w meliźnie okręt z dymiącym kominem.

RUNAŁEM!

W skwarze żywą wodą, W piacu utulenie.

SILY ZBROJNE KUBY

Waszyngton, D. C. — Rzecznik Departamentu Stanu wyjaśnił, że wedle miarodajnych informacji, reżim Fidel Castro otrzymał od Rosji Sowieckiej i szeregu państw satelickich sprzęt wołny...

wyrzutni podziemnej w ciągu minuty od chwili zaalarmowania załogi.

2.800 osób zabija lub odbiera sobie życie na tle zawodowym. Według ogłoszonej statystyki przestępczości, na pierwsze miejsce wysuwają się zbrodnie popełnione w celach rabunkowych...

W laboratorium fizyki atomowej uniwersytetu tokijskiego uruchomiono pierwszy w Japonii synchrotron (rodzaj maszyny do przyspieszania cząstek atomowych).

Pierwszy raz w życiu. — Mieszkaniec Alaski Eskimos Takarussi zwiędził New York. Na pytanie, co mu się w tym mieście najbardziej podobało, odpowiedział: "Białe niedźwiedzie w Zoo. Widziałem je po raz pierwszy w życiu".

Światłości najświeższa, Serc wierzących wnętrza Poddaj Twej potędze. Bez Twojego tchnienia Coż jest wśród stworzenia Jedno cieni i nędze?

Obmyj, co nieświeże, Oschłym daj zachęte, Ulecz serca ranę. Nagnij, co jest harde, Rozgrzej serca twarde, Prowadź zabiłkane.

Daj Twoim wierzącym, W Tobie ufającym, Siedmiomiarke dary. Daj zasługę męstwa, Daj wieniec zwycięstwa, Daj szczęście bez miary.

Objaśnienia

Poezja religijna w całościach poezji polskiej zajmuje poszemne miejsce. Wspaniały przekład łacińskiej sekwencji na Zielone Świątki świadczy o tym dobitnie.

A oto poniżej wiersz religijny Zofii Hryniewicz, współczesnej poetki, przebywającej na emigracji w Londynie:

Krzyż u rozstajnych dróg

Pyl i kamienie koło dizewca legły, Krzyż pochylony u rozstajnych dróg. Wokolo krzyża, z poszarzałej cegły Legł mur. Na drzewcu rozpięty jest Bóg.

Przebite dionie, bok zraniony wzdłużnia, Spieczona usta, w skronie wbity cieniem. Taki to znak zostawia Mistrz swym Uczniom: Tu miłość: świat — a tam jest — zło i czerni.

Czerń nocy, ponad którą ogniem gorejąca Miłość rozpięta u rozstajnych dróg. Przyjdź tu i spojrz: ta dłoń cię nie odtrąca, Tu z krzyża patrzy w serce twoje: Bóg.

Zofia Hryniewicz

DIALA POETYCKI

Sekwencja na Zielone Świątki

Przyjdź, o Duchu Święty, I spuść z nieba wzięty Światła Twego strumień. Przyjdź, Ojciec ubogich, Przyjdź, Dawco łask drogich, Przyjdź, Światłości sumień.

O, najmilszy z gości, Słodka serc radości, Słodkie orzeźwienie. W pracy Tyś ochłodą,

Sprawozdanie Sekretariatu

CENTRALNEGO KOMITETU OBCHODU TYSIĄCLECIA CHRZTU POLSKI

w Belgii, powołując do Komitetu Honorowego J. Eminencję Ks. Prymasa Belgii, premiera rządu, marszałków Izby, ministrów oświaty, rektorów uniwersyteckich itd.

Członkami Centralnego Komitetu Obchodu Tysiąclecia Chrztu Polski są z urzędu wszyscy Księża Rektory (oraz pełniący obowiązki rektorów) Polskich Ksiąg Katolickich w poszczególnych krajach.

Do C. K. O. T. C. P. a) zostali zaproszone i zaproszenie przyjęły wszystkie trzy Najprzew. Matki Generalne zromadzeń zakonnych, urzędujące w Rzymie, a mianowicie: Najprzew. M. Kalkstein Teresa, generalna SS. Zmartwychwstańsk.

Najprzew. M. Kucharska Antonina, generalna SS. Felicjanek,

Najprzew. M. Noemizja Maria, generalna SS. Nazaretanek.

b) Na terenie Rzymu do C. K. O. T. C. P. przystąpili Księża Prałaci:

Deskur Andrzej, Sekr. Pap. Kom. Radia i Telewizji, Manthey Jan, Sekr. Pap. Inst. Arch. oraz Sekr. Millennium Poloniae,

Uliński Edmund, Obrońca Węża Małż. przy Rocie Rzymskiej.

c) Przedstawiciele męskich zakonów pracujących pośród Polaków na Emigracji:

Bednarski F. W., prof. Angelicum, dominikanin, Chmieł Izidor, bernardyn, Chechelski J., dyr. aud. polskich w Radiu Wat., jezuita, Czaplak Antoni, prof., misjonarz, Falkiewicz Czesław ass. gen. OO. Zmartwychwstańców, Kowalczyk Mieczysław, duszpasterz Polaków we Włoszech, chrystusowiec.

Kurek Chryzostom, definitor gen. Franciszkanów, Łysik Władysław, asystent gen. OO. Marianów, Okróy Franciszek, chrystusowiec, sekr. Centrali Duszpasterkiej,

Suwała Stanisław, superior Pallotyńów, kapelan Polskich Kombatantów,

Siomiński Flawian, franciszkanin konw., penitencjarz apost.

Pielierz Józef, oblat, Sran Karol, asystent general. OO. Redemptorystów, Warszawski Józef, jezuita,

c) Panowie: Kujawski Władysław, profesor, Piekut Stanisław, profesor, Zaremba Zdzisław, urzędnik.

Z poza Rzymu przyjęli zaproszenie do C. K. O. T. C. P.

Wniosek Wielkiej Brytanii o przyjęcie jej do Wspólnoty Europejskiej i zapożyczenie przystąpienia Wielkiej Brytanii również do Europejskiej Unii Kopalniczej (Unii Atomowej) (pokojowej) eksploatacji energii atomowej) były niewątpliwie najważniejszą rewolucyjną wydarzeniem ostatniego czasu.

konferencji w Paryżu brytyjski lord gwarantor pieczęci Heath, odczytał dokument urzędowy przez półtorę godzinę, ma — jak zaznaczył przedstawiciel francuskiego Ministerstwa Spr. Zagranicznych — wszelkie szanse, że będzie przyjęta przez członków Wspólnoty Rynku Europejskiego.

Za przykładem Wielkiej Brytanii idzie Dania, Szwajcaria, Austria i Szwecja rozważają sposób przyłączenia się do Wspólnoty Rynku Europejskiego, by go uzgodnić ze swą zasadą neutralności.

Gdy Wielka Brytania będzie przyłączona do Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej, proporcja jej sił gospodarczych w porównaniu ze Związkiem Sowieckim i Stanami Zjednoczonymi będzie się przedstawiała jak następuje: 420 milionów ton węgla Wspólnoty wobec 212 milionów Związku Sowieckiego i 180 milionów Stanów Zjednoczonych oraz 97 milionów ton stali Wspólnoty wobec 65 milionów Związku Sowieckiego i 90 Stanów Zjednoczonych.

M. S.

Casa Tarobá

AV. JOÃO PESSOA, 111 As melhores GELADEIRAS, TELEVISORES. — Consulte nossos preços e condições de pagamento.

Casa Kaniak

ZAKŁAD KRAWIECKI Artykuły męskie i dla dzieci Wykonuje się ubrania męskie i kostiumy. Materiały krajowe i zagraniczne. — Ceny niskie. Rua Dezembargador Westfalu Curituba len, 178. — Tel.: 4-6838 —

Centralny Komitet Obchodu Tysiąclecia Chrztu Polski, oraz jego tymczasowy sekretariat został powołany do życia podczas posiedzenia Komitetu Millennium Poloniae dnia 7-go maja 1961 r. pod przewodnictwem J. Eks. Ks. Arcybiskupa Józefa Gawlina, którego Stolica św. mianowała opiekunem Polaków na Obczyźnie.

Sekretariat rozpoczął swą działalność od zredagowania Projektu organizacji i pracy C. K. O. T. P. Projekt ten zostanie przedstawiony Zjazdowi Walnemu C. K. O. T. P. do ostatecznego zatwierdzenia, a tymczasem służy za organizacyjny punkt wyjścia.

- 1 — stoja na gruncie zasad katolickich, 2 — nie zajmują się zawodowo działalnością polityczną lub partyjną, 3 — budzą uzasadnioną nadzieję współdziałania z C. K. O. T. P. zgodnie z wytycznymi odczytów J. Exc. Opiekuna Polaków na Obczyźnie.

Listę zaproszonych Sekretariat traktuje jako stałe otwarte, przyjmując chętnie pod rozważne uzasadnione sugestie, by przyjmując inne osoby, gdyż Sekretariat nie zna wszystkich, którzy by mogli i chcieli współpracować z C. K. O. T. P. Osób nie zaproszonych nie uznaje za mniej godnych, tylko nie wie, czy osoby te chciały by i mogły czynnie współpracować z C. K. O. T. P.

Sekretariat uprosił J. Exc. Ks. Arcybiskupa J. F. Gawlina by nad to powołał Honorowy Komitet Obchodu Tysiąclecia Chrztu Polski, zapraszając do niego jedynie wszystkich Biskupów Polskiego pochodzenia, pracujących po za Polską.

Zaproszenie to zostało wysłane i zyciwnie przyjęte przez wszystkich Księż Biskupów, a mianowicie przez:

- J. Exc. Ks. Arc. Adama Kozłowieckiego, ord. Lusaki J. Exc. Ks. Arcybiskupa Jana Króla, ord. Filadelfii J. Exc. Ks. Biskupa Stanisława Bona, ord. Green Bay J. Exc. Ks. Biskupa Ignacego Krause, ord. Szunteh, obecnie w Brazylji J. Exc. Ks. Biskupa Tomasza Noa, ord. Marguette J. Exc. Ks. Biskupa Stefana Woźnickiego, ord. Saginaw J. Exc. Ks. Bpa Romana Atkielskiego, sufr. w Milwaukee J. Exc. Ks. Bp. Henryka Klonowskiego, sufr. w Scranton J. Exc. Ks. Biskupa Alojzego Wyciso, sufr. w Chicago J. Exc. Ks. Bp. Aleksandra Zaleskiego, sufr. w Michigan. Oczywiście Krajowe Komitety Tysiąclecia Chrztu Polski mogą powoływać swe własne Komitety Honorowe i zapraszać do nich najwybitniejsze osobistości danego kraju, jak to np. uczynił Komitet Obchodu Tysiąclecia Chrztu Chrześcijańskiego

przedstawiciele różnych stowarzyszeń oraz związków Polaków za granicą

Z posród istniejących już komitetów Tysiąclecia Polski pierwszy w nawiązaniu łączności z C. K. O. T. C. P. był Komitet Obchodu Tysiąclecia Polski Chrześcijańskiej w Anglii. Na prośbę tegoż Komitetu Opiekun Polaków na Obczyźnie J. Exc. Arc. J. F. Gawlina mianował ks. inf. Michalskiego jako Chrześcijańskiej w Anglii. Z tymże Komitetem współpracę nawiązał Przew. Ks. Prał. W. Stanisławski, rektor Polskiej Misji Katolickiej w Anglii. Sprawę uaktywnienia pracy w związku z Tysiącleciem Chrztu Polski w Szkocji zajmuje się tamtejszy ks. Rektor Misji Katolickiej Ks. Prał. L. Bombes.

W Argentynie nowy rektor Polskiej Misji Katolickiej O. L. Łuszczyk zapowiedział się Tymczasowym Komitetem Millennium, na czelne którego stanął honorowy prezes Związku Polaków w Argentynie prof. Stanisław Pzyk, przygotowując Nadzwyczajny Sejmik Polonii Argentynskiej na marzec b. r., na którym zapadły postanowienia konkretyzujące formy przygotowania i obchodu Tysiąclecia Polski.

W Afryce oraz w Australii Księża Rektory Misji Katolickiej również zabiegają o utworzenie komitetów Tysiąclecia.

W Belgii na skutek starań ks. rektora Polskiej Misji Katolickiej Henryka Repki powstał Komitet Obchodu Tysiąclecia Polski Chrześcijańskiej na czele którego stanął prof. Stefan Glazer. Komitet ten złączył prawie całą Polonię belgijską, gdyż prawie wszystkie organizacje polskie w Belgii, takie jak Związek Polaków, Chrześcijańskie Zjednoczenie, Polski Instytut Naukowy, Macierz Szkolna, Stowarzyszenie Polskich Kombatantów zespoliły się razem, by zorganizować Wałne Zebranie Konstytucyjne Millennium i opracować program. Na tym Walnym Zebraniu postanowiono uścić Tysiąclecie Chrześcijańskiej Polski nie tylko obchodami ale także przez stworzenie wspólnie z Macierzą polskiego ośrodka kulturalno-oświatowego, a także zapoznania społeczeństwa belgijskiego z tysiącletnim dorobkiem Narodu Polskiego. Komitet Belgijski od razu przystąpił do pracy z ogromnym rozmachem. Do Komitetu Honorowego weszli najwyżsi dostojnicy Belgii jak ks. Kard. Józef Suenens, Prymas Belgii, premier rządu p. Thee Lefevre, p. Paul Spaak, marszałkowie Izby, minister oświaty, rektorzy wszystkich uniwersytetów, b. premier Eyskens, Van Zeeland. Komitet już rozpoczął prace szczególnie na odcinku informacyjnym (prasa i radio) oraz dokumentacyjnym. W bieżącym roku przewiduje się uroczystość poświęcenia ośrodka Millennium w Comlain-la Toun, wydanie broszurki gen. Maczka o kampanii w Belgii i wiele innych, np. wystawę Millennium, która w ciągu 5 lat powinna objechać wszystkie większe miasta belgijskie i stać się częścią kulturalnego muzeum. Na bieżący rok Komitet powołał 7 referatów: a) informacyjno-propagandowy, który m. in. postara się o zapewnienie obsługi radiostacji i telewizji w zakresie spraw Polskich, wydawać będzie Buletyn, prostować dokumentację itp. b) referat dokumentacji, c) referat kultury chrześcijańskiej, d) referat Ośrodka Millennium i akcji trwałych, e) referat imprez, f) referat organizacyjny i g) referat finansowy.

(Ciąg dalszy na str. 9-tej)

KONFERENCJE PRASOWE - chcemy wiedzieć wszystko

Nowy astronauta amerykański, Scott Carpenter, odpowiadał na przeróżne pytania. Odpowiadał krótko, raczej zimno, i czasem jakby niechętnie, całym inaczej niż ten nadzwyczajnie sympatyczny, uśmiechnięty i wprost czarujący Glenn. Glenn przyznawał się szczerze do różnych trudności, niespodzianek, kłopotów i obaw - Carpenter raz za razem zapewniał, że wszystko szło gładko, że w sprawie równie łatwą i prostą jak kierowanie omnibusem...

Ktoś ze sali zadał Carpenterowi pytanie bardzo dziwne i może nie umyślnie wywołał burzę śmiechu:

— O ile nam wiadomo, aparat radiowy był umieszczony w pańskiej kabine pod siedzeniem. I aparat ten nie działał w czasie lądowania. Czy przypadkiem nie zmókł?

Carpenter nie spostrzegł się nawet, co się w takim pytaniu (pod siedzeniem) mogło kryć i odpowiedział, że nie. Nieznaczący uśmiech pojawił się na jego obliczu gdy wodził po sali oczami, zdając się, skąd naraz taki śmiech.

W Ameryce rządzi podobno dolar. Ale oprócz dolara są jeszcze inne siły co też rządzą. Jedną z nich jest napewno do ostatnich granic posunięta ciekawość. Ciekawi są ludzie, wszyscy ludzie, ciekawi są wiec i ci, co ludziom w uszy trąbią, a więc reporterzy, przede wszystkim lewizjni. Aparatów telewizyjnych jest w Ameryce więcej niż telefonów. Takie wydarzenia jak wybory, wszelkiego rodzaju konwencje, a już loty astronautów na pierwszym miejscu, to karkołomne popisy reporterskiego sprytu. Jest to wszystko zagwarantowane konstytucyjnie, nikt w rządzie nie odważy się walczyć przeciw "swobodnemu dopływowi wiadomości" (free flow of information) do każdego zakątka kraju. Tylko sprawy wojskowe i to z wyjątkami, nie dotyczą się przed bezczelną wprost ciekawością reporterów, a ci gotowi podnieść krzyk na cały świat, gdyby im ktoś utrudniał zdobycie wiadomości dla gazet, radia i telewizji.

Lot Carpentera był nadawany przez radio i telewizję prawie przez cały dzień. Gdy Carpenter szczęśliwie wyładował, zaczęły się przeróżne inne reportaży, wyjaśnienia, przyczynki i

...dodatki, a na trzeci dzień długa konferencja prasowa. Za stołem zasiadł Carpenter w otoczeniu speców od astronautyki czyli latania dokoła ziemi na wysokości około 200 kilometrów, z szybkością ponad 20 tysięcy kilometrów na godzinę. Oczywiście nawet najlepsze odpowiedzi pana Carpentera nie zaspokojały nas, gdyż siedział na sto prozyczej ciekawości na sto procent. Wystrzeleno, kto był dosłownie "wstrzelony", kto musiał swą kabina nie tyle kierować ile manewrować, kto musiał w czasie takiego lotu robić niezliczone obserwacje, a wreszcie w odpowiedniej nie tylko minucie ale sekundzie nacisnąć guzik i wystrzelić kolcino trzy małe rakietki, służące za hamulec - tylko ten, kto to osobiście przeżył, wie jak to naprawdę przebiegało, wie jak to naprawdę przebiegało.

Nie wiem już, czy Carpenter należycie odpowiadał na pytania, dającego jego kabina wylądowała o blisko 300 kilometrów dalej niż powinna. Coś tam mówili, że rakietki były za słabe (tylko "cut-cut" za słabe) i zamiast zahamować jak się należało, pozwoliły astro-kabinie lecieć o wiele dalej. Coś mówili, że nacisną guzik elektryczny o kilka sekund za późno. Coś też mówili, że kierowanie kabina nieco zawiodło.

Jak było tak było, Carpenter zleciał na morze lekko, wydołał się sam z kabiny, wsiadł do gumowej łódki ratunkowej i czekał cierpliwie przez trzy godziny aż go helikopter zabrak na okret wojenny.

Sowiecki astronauta Gagarin powiedział w Japonii, że on sam wylądował tylko 15 mil dalej niż planowano, a jego kolega Titow poleciał tylko 30 mil dalej... I oczywiście pochwalili się zaraz, że sowieccy astronauta stoją o wiele, wiele wyżej, że ich kabiny są o wiele lepsze. Być może. W każdym razie trzeba im wierzyć na słowo, świadków nie było, telewizja podała wiadomości o ich lotach gdy już było po wszystkim, a nawet sami astronauta mieli iść doznać jakiegoś manek utraty pamięci, bo raz mówili tak a raz owak. Loty astronautów amerykańskich, że wszystkim idokrymi i zlymi wynikami były dokonywane publicznie, na oczach całego świata, wobec reporterów swoich i obcych, nawet sowieckich.

I tak tu jest ze wszystkim. W polityce i w innych sprawach,

...naukowych, społecznych, gospodarczych - Czasem to przyjmujemy dla zainteresowanych, prezydenta chyba lubia odpowiadać na pytania gdy jeszcze się można pochwalić. Ale są sprawy kłopotliwe. Teraz, na przykład, ma prezydent Kennedy utrapienie z jakimś panem Estesem, oszustem na wielką miarę. Bawili się w milionera, robił sobie przyjaciół wśród polityków z Waszyngtonu, otrzymywał od rządu miliony za usługi oddawane państwu, m. in. za przewidywanie rządowego zbroja w Tymczasem człowiek ten oszukiwał mnóstwo ludzi i urzędów na jakie 350 milionów dolarów! Na każdej konferencji prasowej musi prezydent odpowiadać na pytania, jak to z tym Estesem było i dlaczego miał poparcie rządu i dlaczego w jego salonie wisiały portrety prezydenta i wysoki urzędników z ich osobistymi podpisami...

"Swobodny dopływ wiadomości" uważa się tu za jeden z filarów demokracji. Tak było nawet przed ogłoszeniem niepodległości a więc jeszcze za czasów kolonialnych.

Oczywiście wszystko się na świecie zmienia. Kiedyś dawniej rozchodziły się wiadomości tylko przez gazety. Później przyszło radio. Teraz nad dziennikami i nad radem góruje telewizja.

Życie i sprawy POLONII ZAGRANICZNEJ

U. S. A. Studia Polonistyczne w Alliance College

Cambridge Springs, Penna. Nie wszystkim jest jeszcze wiadome, że w Alliance College oprócz studiów humanistycznych, przyrodniczych i ekonomicznych, już od roku 1912 istnieje Dział Języka Polskiego i Literatury, którego zadaniem jest przygotowywanie kadr naukowych i pedagogicznych w tej wcięż jeszcze zaniedbanej w Stanach Zjednoczonych dziedzinie studiów. Dzięki troskliwości Rady Szkolnej Związku Narodowego Polskiego z Cenzorem Kozmorem i Prezesem Rozmakiem na czele a dziekanem kierownictwem znanego sławisty D. A. P. Colemana i pani Colemanowej, polonistyka w Alliance College rozwija się coraz pomyślniej, ściągając nowych słuchaczy i budząc zainteresowanie rządowych czynników amerykańskich i prasy

- 1. Podstawy Języka Polskiego (Kurs Pierwszy),
- 2. Misyz Kurs Języka Polskiego (Kurs Drugi)
- 3. Średni Kurs Języka Polskiego (Kurs Trzeci),
- 4. Wyższy Kurs Języka Polskiego (Kurs Czwarty),

PINIÓR

CURITIBA (KURYTYBA) sławne miasto w Brazylii

Gdy wiemy czym była i gdy dziś patrzymy na nią wierzyć się nie chce, że mogły zająć takie zmiany. Zaden optymisty, a nawet fantasta nie byłby coś podobnego przypuszczał.

Kurytyba ma dziś 300.000 mieszkańców. Jest połączona koleją z dwoma portami morskimi i z sąsiednimi stanami São Paulo i Santa Catarina. Ma nawet kolej do Guarapuawy, dokąd w 1872 deportowano zbrodniarzy.

Miasto rozciąga się od swego centrum na Placu Tiradentes 6'k.m. w każdą stronę. Cały ten obszar jest gęsto zabudowany nowożytnymi budynkami. Jest tam dużo okazałych pałaców, więcej jeszcze pięknych willi i bangalonów a największe domów nie bogaczy, ale ludzi średnio zamożnych.

Ponad to mrowie budynków, w samym centrum miasta, wznosi się ponad wszystkie inne około 50 wież babilońskich, zwanych drapaczkami chmur. Pobudowano je nie z powodu braku gruntu, ale ze spekulacji i chciwości wielkich zysków i z manii naśladowania drugich.

Miasto ma piękną gotycką katedrę w tym samym miejscu w którym stała Matriz, o której wyraził się Anglik, że miała nędzną architekturę. Oprócz katedry jest jeszcze w mieście 10 innych pięknych i stylowych kościołów katolickich. Mniej więcej tyle samo jest świątyni innych wyznań.

Kurytyba dzisiaj posiada wspaniałe budowle rządowe i użyteczności społecznej. Ma obrzmy gmach wszystkich biur rządowych zwany Centro Civico. Ma wspaniały uniwersytet, teatr, bibliotekę publiczną, gmach kultury, gmach zdrowia, rolnictwa, gimnazja i wiele innych.

Ruch w centrum miasta bardzo wielki, tak pieszych jak jeźdźców. Nie widzi się nigdzie jeźdźców na koniach lub mułow jucznych. Nawet wozy ciągnięte przez konie spotyka się rzadko. Wszędzie biegna, śpieszą auta, omnibusy i kamioniony (ciężarówki) i trzeba dobrze uważać, by nie być przejechanym. Codziennie jest kilka wypadków zderzeń się aut lub kamionionów i pokaleczenia lub zabicia kogoś.

W nocy jest Kurytyba oświetlona elektryką, a kolorowe migocące neony, umieszczone na szczytach gmachów zachwalają różne rzeczy ludziom na nie patrzącym.

Wszystkie ulice w centrum są brukowane lub asfaltowane. Nigdzie nie ma kości i łbów. Liczne ulic tak jak aut i kamionionów jest niezliczona.

Robotników bezpłatnych nie ma. Są płatni od godziny

Takie są to teraz stuski, że wszystko co maie - ginie. Miliona! czas na maie gazety, maie "rewisty" czyli po tutejszemu "magazyyny".

Wiele już jest miast w Ameryce, nawet wielkich gdzie wychodzi tylko jeden jeden dziennik, ale za to wielki tak co do ilości prenumeratorów i nabywców jak i co do ilości stronic. Upadło kilka wielkich "magazyynów".

Radio i telewizja są dzisiaj w rękach wielkich korporacji, a więc skutek jest taki, że rozprowadzaniem wiadomości zajmują się maia grupa wpływowych ludzi, a za tymi ludźmi stoi wielki biznes, bo i radio i telewizja i gazety utrzymują się z opłat od czytelników i widzów, tylko z ogłoszeń (czyli z "propagandy" komercyjnej). Biznesowi mega z jakiegokolwiek powodu - przestać umieszczęć swoje ogłoszenia w jednej lub drugiej gazecie i takie pismo musi zamknąć swoją redakcję.

Taki sam los grozi teraz jednej kompanii telewizyjnej - biznesiści przestają popierać i przenoszą swoje "comercials" na inne stacje telewizyjne.

Mimo wszystko jeszcze jest dość sposobów na wygaszanie najróżniejszych zapatrywan. Biznes jest potężny, ale nie jest wszechmocny.

Al. Smoter.

Para Deputado Estadual FRANCISCO DRANKA

- 5. Język Polski dla Specjalnie Zaawansowanych (Część Pierwsza),
- 6. Język Polski dla Specjalnie Zaawansowanych (Część Druga),
- 7. Poezja Polska w Zarysie,
- 8. Rozwój Dramatu Polskiego,
- 9. Przegląd Prozy Polskiej,
- 10. Bohaterowie Polscy na Tle Epoki,
- 11. Złoty Wiek Literatury Polskiej,
- 12. Literatura Polska w XVII i XVIII Wieku,
- 13. Literatura Polska XIX Wieku,
- 14. Literatura Polska XX Wieku

Z powyższego zestawienia widać niezłomie, że wszystkie osoby zainteresowane w po-

głębienu swej wiedzy o Polsce, jej dziejach i kulturze, mają zaiste ku temu duże możliwości, o ile skierują kroki w gościnne mury Alliance College, które właśnie już spora pladkę polonistów i sławistów amerykańskich. Niektórzy z wspomnianych kursów można wysłać również w miesiącach czerwca i lipca w ramach regularnej Sesji Letniej Alliance College.

Wszyscy zainteresowani proszeni są o zwracanie się po bliższe szczegóły bezpośrednio do:

Prezydenta Kolegium Dyktorskiego - Doktora A. P. Colemana - Cambridge Springs, Pennsylvania, S.A.

do godziny. Noszą maie zegarki umocowane na pulsie i na które ciągle spoglądają.

Czy dla moicy, czy też dla zwrócenia na siebie uwagi, nie sąż je i ci co nie pracują.

Jak dawniej nikt się nie spieszył, tak obecnie wszyscy się śpieszą. Nawet umarli śpieszą na cmentarz samochodowy. Pospiech i zegarki są w modzie.

W modzie też jest skracanie wszystkiego co było długie. Najpierw kobiety obcięły włosy i skróciły suknie do kolan. Po nich mężczyźni zgolili włosy a z odzieży wyrzucili kapturki i skrócili koszule po łokcie i po pepek. Obcięli też surduta po pas. U trzewików obcięli cholewki. Nawet przydomki przy domach obniżono do 30 cm. by były nie dla użytku, ale dla mody.

W modzie jest przemianowanie dawnych nazw ulic na nowa wiska chwilowych dygnitarzy lub polityków. Przemianowanie też portugalskie nazwy miast, zrozumiałe dla wszystkich, na niezrozumiałe nazwy z języka Indian Tupi, wyszukane w książkach.

Przemieniono nazwę pieniedzy. Dawny wyrobiony milreis nazwano wyidealizowanym mianem cruzero. Obecnie począł pieniądz ciągle tracić na wartości.

Nawet w pisowni porobiono obcięcia i przekreślenia. W re wprawyby w podziw każdego zmartwychwstałego zbawcy z 1872 roku.

W zapale oczyszczania pisowni i zmmodernizowania powyrzucano litery h, y, k jako przestarzałe i niepotrzebne. Kilomet píše się quilometro a kilogram, quilo.

Co do bekasów i dzikich kaczek na które polowano, przestaly na końcu ulicy Marechal Floriano, trzeba wymazać, przestaly istnieć od niepamiętnych lat.

Amatorzy polowań, a głównie Niemcy z klubu strzeleckiego i z Turnverein wybili je do nogi. Jeśli co ocalalo to oddano w serton, by żyć zdala od ludzi i cywilizacji.

Miejsce bekasów i kaczek zajęły aeroplany. Można je dwa gniazda, jedno wielkie na kolonii Afonso Pena, drugie mniejsze na Bacacheri.

Klimat i warunki sprzyjają im. Ptactwo to mnoży się raz więcej. Przelatuje i oddlatuje co dwadzieścia minut. Jego skrzydeł jest sisyzany od brzasku dnia do późnej nocy. Kurytyba ma sławę, że do jej ptactwa przyleciał w ostatnim roku w 1933 ptak z Polski.

Był to aeroplan kierowany przez kapitana Starzyńskiego. Szczyśliwy przelot jego przez ocean był dniem chwalebny dla Polski i dniem wielkiej radości dla kolonii polskiej w Brazylii.

Co do piniorów rozsiansych po kurytybskim kampanie w re widział Anglik, zniknęły one od wielu lat, tak jak zniknęły bekasy i kaczki.

W przyjęciu wziął udział gubernator Parany, dr. Bento Munhoz da Rocha Neto, z małżonką, prezydent Izby ustawodawczej (kongresu) dr. Laertes Munhoz, prezydent Trybunału Sprawiedliwości, generał dowódca 5-go okręgu wojskowego, prezydent Trybunału wyborczego, konsul Józef Gięburowski, senator Oton Maeder, deputowany federalny dr. Artur Santos, dr. Oscar Przewodowski, profesor prawa na uniwersytecie w Niteroi, ks. wizytator Ludwik Bronny, ksiądz prałat Izidor Mikosz, delegaci Polonii z Rio de Janeiro, São Paulo, Santa Catarina i Rio Grande do Sul, były marszałek senatu w Polsce, dr. Szymański, członkowie rodzin Durskich i Saporskich, delegaci organizacji z Kurytyby, Araucari, Tomás Coelho, Afonso Pena, Marechal Mallet i bardzo wiele obywateli polskiego pochodzenia i Polaków.

Bankiet wydany na cześć Gubernatora Parany w Thalia zgromadził 300 osób ze sfer rządowych i obywateli brazylijskich pochodzenia polskiego.

W czasie bankietu wygłosił długie i piękne przemówienie do zebranych deputowany federalny dr. Ostoja Roguski na co odpowiedział przemówieniem gubernator dr. Bento Munhoz podnosząc zasługi elementu polskiego w rozwoju Parany.

Z okazji Stulecia przybycia pierwszego emigranta polskiego do Parany (K. Durskiego), odprawił nabożeństwo dziękczynne w kościele św. Stanisława ksiądz Ludwik Bronny i wygłosił kazanie.

Na tym skończył się obchód Stulecia Parany. Jak z powyższego widać, akcja obchodu Stulecia przeprowadzona przez etnie polską udała się świetnie. Zamanifestowała wartość i tężność elementu polskiego i jej przywiązanie do nowej ojczyzny. Poznał to rząd i publiczność brazylijska i przyznała elementowi polskiemu zaszczytne miejsce w hierarchii społecznej.

Do osiągnięcia tego triumfu przyczynili się najbardziej dr. Ostoja Roguski, deputowany federalny i dr. Edwin Tempiski, deputowany stanowy i podkomitety obchodu przez nich stworzone.

Cześć ci pracowita i wierna etnio polska, jak to śpiewa hymn Tadeusza Morozowicza.

ROK 1957

Curitiba moderna - Kurytyba nowoczesna

* * *

Po poznaniu starej skromnej Kurytyby z 1872, przypatrzyliśmy się nowej z 1957 roku.

Jedną od drugiej dzieli 85 lat życia, czyli okres trzech pokoleń ludzkich.

Sprawozdanie Sekretariatu...

(Dokończenie ze str. 7-ej)

Również we Francji za staraniem ks. Prał. Kazimierza Kwaśnego, rektora Polskiej Misji Katolickiej, tworzy się Główny Komitet Obchodu Tysiąclecia Chrztu Polski, do którego przystąpiło 35 różnych związków i stowarzyszeń, takich jak Kongres Polonii Francuskiej, Związek Towarzystw Kolonizacyjnych, Związek Artystów Polskich, Federacja Polskich Obrońców Ojczyzny, Związek Harcerstwa Polskiego, Związek K.S.M.P., Niezależny Związek Nauczycielstwa Polskiego, Syndykat Dziennikarzy Polskich, Towarzystwo Przyjaciół Sztuki Pięknych, Stowarzyszenie Studentów Polskich, Związek Towarzystw Teatralnych, Związek Federalistów Polskich, Samopomoc Polskich Kombatantów, Związek Sokolów Polskich, Związek Oficerów, Związek Rodzin Polskich Obrońców Ojczyzny, Polski Związek Inwalidów Wojennych, Polski Związek Mężów Katolickich, Rada Wolnych Polaków, Polski Związek b. Deportowanych i Więźniów Politycznych, obie Polskie Organizacje Walki o Niepodległość, Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Polskich, Związek Koł Śpiewających, Polskie Zjednoczenie Katolickie, Związek Krucjaty Eucharystycznej, Związek Chórów Kościelnych, Towarzystwo Historyczno-Literackie, Związek Bractw Kurkowych, Związek Bractw Różnicowych, II Dywizja Strzelców Pieszych i inne. Przedstawiciele tych związków stanowią Komitet Honorowy, jaki w najbliższym czasie ma wybrać 15 członków Komitetu Wychowawczego.

W Holandii ks. Kan. dr. L. Plater, rektor Polskiej Misji Katolickiej w czerwcu 1961 powołał do życia Komitet Krajowy Obchodu Tysiąclecia Chrztu Polski, do którego weszli przedstawiciele Katolicko-Polskich Towarzystw, Polskie Towarzystwo Katolickie, P.S.L. oraz S.P.K. Z ramienia tego Komitetu Krajowego działa Komitet Organizacyjny, na czele którego stoi dr. Albiński. Na miejsce centralne obchodu obrano Bredę.

W Kanadzie Zarząd Główny Kongresu Polonii Kanadyjskiej zwołał ogólny Zjazd Polonii Kanadyjskiej do Toronto dnia 7 maja ub. r., powołując Komitet Główny Millenium Polonii Chrześcijańskiej. Wydział Wykonawczy tegoż Komitetu listem z dnia 25 sierpnia nawiązał kontakt z C.K.O.T.C.P. Prezesem Głównego Komitetu Millenium Polski w Kanadzie jest płk. Zygmunt Jaworski, przewodniczącym Wydziału Wykonawczego płk. Adam Misiak.

W Stanach Zjednoczonych są próby stworzenia komitetu O.T.C.P. przynajmniej w tych ośrodkach, które skupiają większą ilość Polaków, np. Chicago, w Pittsburgu itp.

W Nowej Zelandii, w Brazylii, w Australii oraz we Włoszech podjęto już również starania o stworzenie tam komitetów obchodu Tysiąclecia.

Sekretariat C.K.O.T.C.P. dnia 11 stycznia 1962 w następującym składzie: O. Feliks W. Bednarski O. P., jako ge-

neralny sekretarz C.K.O.T.C.P., a Ks. Dr. Wojciech Grzegorzek jako jego zastępca, prof. Kujański w zakresie dokumentacji literacko-artystycznej oraz p. Zdzisław Zaremba w zakresie finansowo-kwaterunkowym.

ZŁOTY JUBILEUSZ Kolegium Świętej Kandydy

1 LIPCA W NIEDZIELE 1962 R.

Zapraszamy wszystkich Rodaków z Kurytyby i okolicznych parafii do wzięcia udziału w jubileuszowych uroczystościach.

Dochód przeznaczony na wybudowanie nowego Kolegium Sióstr Rodziny Marii.

Złóż cegiełkę ofiary na adres: Pe. Vigário de Santa Cândida — Curitiba caixa postal 155 Paraná, lub weź udział we Fście dnia 1 lipca.

Z góry dziękujemy za przybycie i ofiary.
Onibus de Curitiba a Santa Cândida (direto) da Empresa Bacacheri, de meia em meia hora partindo da rua Barão do Cerro Azul, ao lado da Catedral, no dia 1 de julho.

Arbecidpadamente agradece

Pe. Ladislau Serzysko — Vigário

Santa Cândida 29-V-62.

Towarzystwo im. T. Kościuszki

SOCIEDADE O. B. UNIAO E PAZ

Rua Ébano Pereira nr. 502

ZAPROSZENIE

Zarząd Towarzystwa zaprasza wszystkich członków na Doroczne Walne Zebranie, które odbędzie się dnia 17-go czerwca (Niedziela), z początkiem o godzinie 14-tej (2-giej po południu) w pierwszym powołaniu i godzinie 15-tej w drugim zwołaniu, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) — Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zebrania;
- 2) — Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 3) — Wybór nowego Zarządu i Komisji Rewizyjnej na następną kadencję;
- 4) — Wolne wnioski.

UWAGA: — Dnia 30 czerwca b. r. będzie urządzona Tradycyjna Zabawa Taneczna, na którą zapraszamy członków i sympatyków. Blizszych informacji w Towarzystwie.
Kurytyba, 1-VI-1962 r.

ZARZĄD.

A MODESTA JANA GŁODZIŃSKIEGO
Rua José Bonifácio, 122
WIELKI WYBÓR OBUWIA I MATERIAŁÓW KOCIOŁYCH
PO CENACH BARDZO NISKICH.

Lekarze:

DR. ED. TEMPESKI
Praktykował w szpitalach w Polsce.
Przyjmuje od godz. 8-ej do 12-ej.
Rezydencja: - Ulca 7 de Setembro 3230, - Fone: 4-5921
CURITIBA — PARANA

DR. GABRIEL NOWICKI
Diplom. Uniwersytetu Paryskiego
Były Profesor Univ. Parańskiego
Po powrocie z Europy przyjmuje: Farmácia Stelfeld, Pr. Tiradentes 530, od godz.: 9 - 13. — Rez.: Carlos de Carvalho 369, od godz. 15 - 17.
Choroby ogólne. — Specjalność schorzenia nerek i dróg moczowych.

DR. LUDWIK RYDYGIER
Mówi po polsku. 4 lata praktyki w szpitalach USA. Kurs specjalizacji w New York, P.M.S.H. Choroby kłóski obojętnej, Hemoroidy, Fistuły i. f. p.
Kons.: R. José Bonifácio 110. Przyjmuje od 10-tej do 11:30 od 15-18. - Telefon: 4-8494
Rez.: R. Amazonas Marcondes, 954, Bacacheri, - Tel.: 4-5473.

VARIZES - MICROVARIZES

Pernas inchadas - Ulceradas - Pesadas - Deloridas - Com ezemas de causa parietosa - e Hemorroidas, tratamento rápido sem operação

DR. MENDES ARAUJO
especialista nas doenças do reto e aparelho digestivo gastrite - Ulcera do estômago duoden - Prisão de ventre colites - Tratamento direto do intestino na disenteria amebiana - Rua Dr. Juracy, 439 5.º andar. - Fone: 4-0268 — das 9 às 12 e das 15 às 17 horas.

DR. ST. BEMBEN
Klinika ogólna: leczy choroby kobiece, choroby żołądka, wątroby i wewnętrznego. Kons.: Praça Zacarias, 90, 3-cie piętro, sala 308. Przyjmuje w II, III i V od 9 - 12 i od 15,30 - 18,30; w IV i VII od 16 - 19.
Rez.: Rua Dr. Keller, 363 CURITIBA — Telefon: 4-2644

Dr. J. A. DUBROWOLSKI
Lekarz chirurg — Choroby kobiece. — Klinika ogólna. Kons.: Praça Tiradentes, 332 Rez.: Rua Treze de Maio, 879 Telefon: — 4-6380
Przyjmuje od 9 - 11 i od 3 - 6.

DR. KOSSOBUDZKI

KLINIKA LEKARSKA — CHIRURGIA

Przyjmuje od 9-ej do 11-ej i od 14-ej do 17-ej

w CASA DE SAUDE SAO FRANCISCO

ul. São Francisco Nr. 147 — Telefon 4-5440

ReZ.: Visc. do Rio Branco 1189 - Tel. 4-3776 - Kurytyba

Adwokaci:

DR. EDWARD ŻELAK

Zajätwia sprawy cywilne, handlowe, kryminalne, robotnicze i naturalizacje. Przeprowadza inwentarże.

Rua Emiliano Perneła n.º 10 4 piętro - Cori, 401 (Esg. Fr. Zacarias) - Edif. Quinco Cabral. — Telefon 4-0278 CURITIBA

DR. LUCJAN KASPSZAK

Praca Osório, 45, 1.º and. 105. Zajätwia wszelkie sprawy adwokackie. — Przeprowadza naturalizacje.
MÓWI SIĘ PO POLSKU

DR. PAWEŁ FILIPAK — FELIKS GOLAS

Rua Cândido Lopes, 205, 2.º andar - CURITIBA - PARANA
Przeprowadza się sprawy adwokackie oraz prowadzi się Rachunkowość (Guarda-Livros). Przyjmuje się od godz. 9 do 12 i od 14 do 18.30. W sobotę od 9 do 12. Władają językiem polskim.

Dentyści:

DR. WINCENTY FLENIK

Godziny przyjęć: od 8 - 11 od 2 - 6. Rua Voluntários da Pátria, 620 — Curitiba.

Dr. Hieronim Lubaszewski
CHIRURG-DENTYSTA
ROZMAWIA PO POLSKU

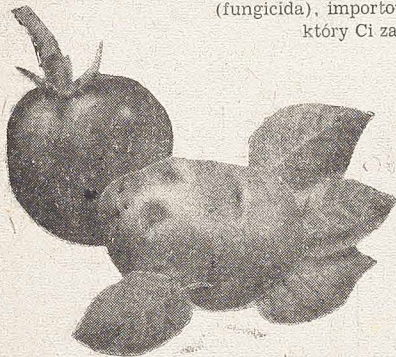
Przyjmuje codziennie od godz. 8-ej do 12-ej i od 13-ej do 18-ej. Konsultorium i rezydencja: Rua Anita Garibaldi, 1218 — Au de Baixo — CURITIBA.

DR. B. SIELSKI

Konsultorium: Rua Marechal Floriano 98, esquina da Rua 15 de Novembro, 8.º andar, sala 81, przyjmuje we wtorki, czwartki i w soboty od 9 - 11, od 2 - 7, a przy Rua Paulo Graesser 200, w środy i w piątki od 2-ej do 9-tej.

LEPSZE ZBIORY!

Posiadamy na składzie silny środek grzybobójczy (fungicida), importowany bezpośrednio z zagranicy, który Ci zapewni doskonałe i zdrowe warzywa i owoce.

PODWÓJNA JAKOŚĆ:

TAMBORY PO 50 funtów

PACZKI PO 3 funty

Ceny okazyjne

MANZATE

COMERCIAL

POLPARANÁ S. A.

CARLOS DE CARVALHO 360 — CURITIBA

DO POLSKI

ZYWNOSĆ LEKARSTWA

Materiały budowlane

Rowery Motocykle

samochody lub

PACZKI DO WYBORU

25 BROAD STREET NEW YORK 4, N. Y.

Farma e Coccinas

ANTISARNATEL

o último recurso

Farmacia e Drogeria Stelfeld

Matriz: Praça Tiradentes 530 Fille - Rua Riachuelo, 138 e FARMATEL, Travessa Oliveira Belo, 71. Są to apteki prowadzone przez Profesorów Fakultetu Farmaceutycznego, które sprzedają najtaniej w Kurytybie i są godne zaufania.

Retificadora BRASPOL LTDA.

Odnawiamy wszelkie typy motorów samochodowych. — Robota gwarantowana i szybka. — CENY PRZYSTEPNE.

Rua Marechal Floriano 1773 — Fone: - 4-2635 CURITIBA — PARANA

Paczki PEKAO do Polski

KTO UMIE KALKULOWAĆ, TEN WYSYŁA POMOC DLA RODZINY I PRZYJACIÓŁ W POLSCE WYŁĄCZNIE PRZEZ PEKAO!

Bez ryzyka, bez cła i kłopotu, legalnie, szybko i sprawnie dostarcza przesyłki z zagranicy PEKAO.

4 miliony wykonanych zleceń z całego świata w ciągu 12-tu lat istnienia paczek PEKAO — jest świadectwem zaufania.

Polecamy przesyłki specyfikowane to jest wybrane z katalogów, albo przesyłki tak zw. "DO WYBORU", za które odbiorca wybiera potrzebne mu artykuły, względnie otrzymuje gotówkę.

CENTRALA i 12 Oddziałów w całej Polsce — szybko obsłużą Wasze zlecenia.

Po informację i katalogi prosimy zgłaszać się do PRZEDSTAWICIELKI PEKAO Nowy York P. HALINY BERGMAN, São Paulo, R. Ana Cintra Nr. 295 a p. 51. — Tel.: 52-87-29.

Adres dla Korespondencji — Caixa Postal 5127

FARTUSZKI - PŁOTNA - "MALHAS" - PONCZOCHY - RECZNIKI - KOSZULE — Najniższe ceny w mieście!

Przed zakupem prosimy zbadać ceny w

Casa Hoffmann

Skład i Fabryka: R. Claudino do Santos, 52 (Dawniej Praça da Ordem). - Fone: - 4-1698 — CURITIBA

